

Titova zahvala

Delovnemu kolektivu in družbeno političnim organizacijam šamotarne
— Železarne Jesenice

Najlepše se zahvaljujem za čestitko ob izvolitvi za predsednika Zveze komunistov Jugoslavije.

Josip Broz Tito

ŽELEZAR

JESENICE, 22. oktobra 1966
LETO VIII

Poštnina plačana v gotovini
Številka 42

14. seja UO

Na 14. seji upravnega odbora, ki je bila 13. oktobra, so potrdili operativni načrt za oktober in razpravljali o tekočih vprašanjih ter med drugim sklenili:

1. Dopolnili so pravilnik o avtomatičnem dodeljevanju posojila za OD tistim enotam, ki zaradi priznanih vzrokov niso dosegle minimalnega osebnega dohodka, tako da minimalni osebni dohodek nima stalne višine, temveč varira z ozirom na uspeh železarne.

2. Vzeli so na znanje poročilo direktorja železarne o prodajni politiki v letu 1967, na kateri bo temeljilo sklepanje pogodb za prihodnje leto, skupaj z osnutkom proizvodnega načrta za leto 1967 in so se s takšno politiko strinjali. Sklenili so, da ga je treba razmnožiti in z njim seznaniti tudi vse člane DSZ.

3. Niso se strinjali, da bi železarna pristopila k združevanju sredstev za financiranje strokovnega šolstva v radovljški občini, ker imamo sami strokovne šole in vsa razpoložljiva sredstva porabimo za te šole.

4. Glede sprememb v cenah prevoznih tarif na železnici so sklenili, da so novi regresi izračunajo skladno s sklepom DSZ. To pomeni, da železarna krije 50 % cene, uporabniki pa 50 %, da je najmanjša udeležba posameznika 2000, največ pa 5000 S din.

5. Sklenili so, da bo tudi v letošnji zimi cepljenje proti gripi in bo železarna krila 50 odst. stroškov za to cepljenje.

6. Enoti protiletalske obrambe so odobrili prispevek 5000 N din za proslavo, ki jo bodo organizirali na dan JLA v zvezi z odličnimi uspehi, ki jih je enota dosegla pri prak-

tičnih vajah na rtu Kamenjak, bila je prva v svoji skupini in v zvezi z 20-letnico obstoja te enote.

Nova pošiljka rude za žilavljenje

Zaloga indijske rude za žilavljenje gre h koncu. Kar je je bilo na haldi, smo jo porabili in jo sedaj vozimo iz generatorske lope. Tod jo moramo odstraniti, ker je treba zgraditi še en rezervoar za mazut. Ker je za četrto četrtletje predvidena doba 8.500 ton te rude, je ne bo zmanjkalo. Kot smo obveščeni, bo predvidoma prva ladja »Ravello« priplavljala do srede novembra za nas 5.500 ton rude, druga ladja »Bor« pa koncem decembra še 3.000 ton. Vso rudo bomo razložili na praznem odprtem skladišču ob tiru »novi Trst«.

Na osnovi čl. 22. in 23. Začnih navodil za urejanje delovnih razmerij Železarne Jesenice, objavljamo naslednji

RAZPIS

za delovno mesto:
GLAVNI IN ODGOVORNI UREDNIK »ŽELEZARJA«
U-5 1 oseba

Pogoji:

Kandidat za to delovno mesto mora imeti fakulteto I. ali II. stopnje novinarske ali filozofske smeri. Prednost imajo kandidati z daljšo prakso v novinarstvu. Pismene prijave z rojstnimi in ostalimi podatki, navedbo šolske in strokovne izobrazbe ter kratkim opisom dosedanjih zaposlitev, morajo kandidati predložiti v roku 15 dni po objavi razpisa kadrovskemu sektorju Železarne Jesenice.

Kadrovski sektor

Tudi za antikorozijsko zaščito gre veliko milijonov

Gradbeno podjetje za tehnična zaščitna dela »TEKOL« iz Maribora je organiziralo tridnevni simpozij o antikorozijski zaščiti tehničnih materialov in praktični uporabi plastičnih mas v gradbeništvu. Predavanja so bila kvalitetna. Predavali so strokovnjaki iz Avstrije: dr. Wilhelm Stroh — antikorozijska zaščita dr. Peter Knot — zaščita in poroznost cementa inž. dr. Hans Sordian — plastične mase v gradbeništvu in g. Rudolf Rengshausen — metalizacija Vsi so dolgoletni praktiki na področju zaščite materiala.

Področje dela, ki ga je simpozij obravnaval postaja tudi v Jugoslaviji pereče spričo naglega razvoja industrije. O tem priča veliko zanimanje ki ga je pokazalo okoli 90 udeležencev — zastopnikov podjetij iz vse Jugoslavije.

Ekonomske računice kažejo da je skrb za antikorozijsko zaščito materialov opravičena. Korozijska je zelo razšir-

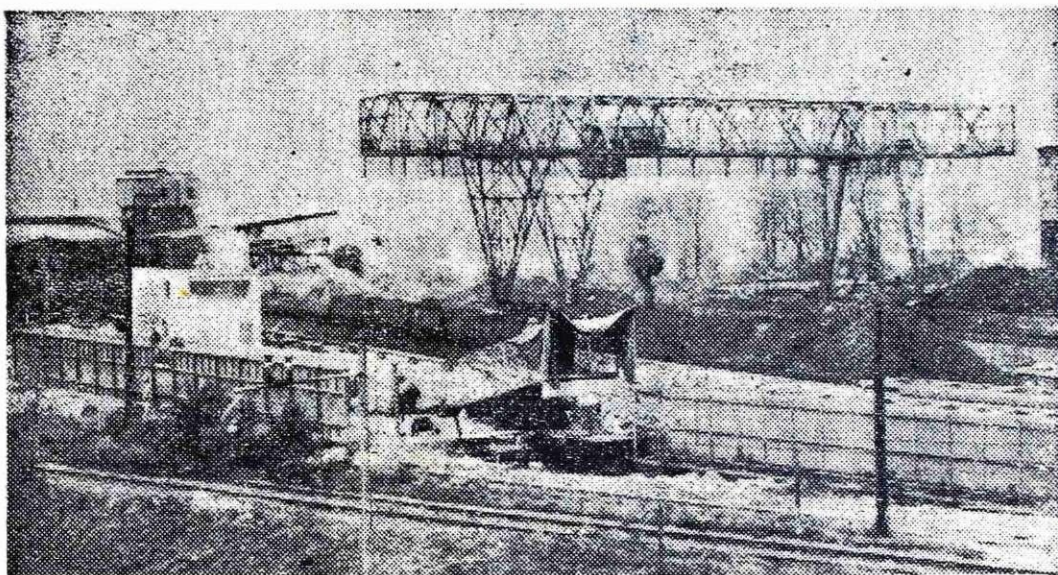
jen pojav, ki v vseh panogah gospodarstva povzroča veliko škodo. Zaradi pomanjkanja točnih podatkov nima nobena država popolnih ekonomskih izračunov o škodi, ki jo povzroča korozijska, vendar že približni podatki in izračuni kažejo, da gre za ogromne vsote.

Leta 1925 so v ZDA izračunali, da so zaradi nezadostne

zaščite pred korozijsko morali zamenjati 2 % od skupne teže vseh instaliranih jeklenih delov, kar je že takrat predstavljalo 8 milijonov ton.

Leta 1938 je bila ocenjena škoda, ki so jo utrpeli nemške železarne zaradi korozijske, na 5 milijonov mark. V Veliki Britaniji so l. 1949 izračunali, da znaša izguba narodnega dohodka zaradi korozijske letno okrog 200 milijonov funtov.

Najbolj učinkovit poizkus ocene škode zaradi korozijske je napravil v ZDA H. H. Uhlig 1950—1953. leta, na pobudo enega od odborov Združenih narodov. Izračunal je (nadaljevanje na 5. strani)

I. faza nove aglomeracije vključuje tudi zvrčalno postajo in transportne trakove, po katerih bodo transportirali rudo ali koks v drobilnico in naprej v skladišče

Še več tovara za železnico

Pri izpolnjevanju pogodbenih obveznosti proti železnici o predaži blaga na prevoz smo v devetih mesecih letos dosegli dobre uspehe. Prav gotovo je k temu pripomogla tudi postaja Jesenice z rednim in pravočasnim dostavljanjem praznih voz za nakladanje. Tudi poslovni stiki med železarno in železnico so se letos znatno izboljšali, saj je železnica prepekljala za železarno vse surovine, odpeljala pa preko 80 odstotkov končnih izdelkov.

Tako nam je letos kljub težavam pri proizvodnji v novi valjarni Bela uspelo v devetih mesecih odpremiti po železnici okrog 30.797 ton blaga več kot v istem obdobju lani in okrog 17.000 ton

več, kakor bi morali po pogodbi. Toda, kako smo to dosegli? Prav gotovo, ker smo zelo znižali avtomobilske prevoze blaga in z odpremo ingotov v Železarno Sisak. Po pogodbi moramo do konca leta odpremiti po železnici še okrog 42.000 ton končnih izdelkov. Vemo pa, da odpreme blaga iz valjarne Bela ne bo, pa tudi odprema ingotov bo verjetno manjša, ali pa je sploh ne bo. Iz tega sledi, da smo kljub vsem našim prizadevanjem še vedno v težavah, če hočemo izpolniti pogodbeno obveznost proti železnici. Naš cilj pa mora biti, da pogodbeno obveznost prekoračimo, saj bomo le tako lahko zahtevali, da nam železnica ob koncu leta zmanjša nastalo stojnino.

Prav zaradi tega je bilo pred kratkim tudi posvetovanje med zastopniki železnice in železarne. Na njem je bilo sklenjeno, da bo železnica upoštevala naše težave zaradi izpada proizvodnje v valjarni Bela, mi pa smo se obvezali, da bomo poskušali kljub težavam izpolniti pogodbeno obveznost. Zaradi tega naj bi obratni odpremniki prijavljali za cestni prevoz le blago, ki ga odpremljamo tako na lastno željo kupcev, osebne prevzeme ali blago, ki mora še isti dan prispeti v luko Koper ali Reko, kar je po železnici nemogoče. Vedeti moramo namreč, da je dobro sodelovanje z železnico tudi za nas koristno, saj bo železnica tudi upoštevala naše težave zaradi sunkovitega dovoza surovin pri nastalih stojninah pri razkladanju blaga ob koncu leta, če nam bo uspelo kljub težavam prekoračiti po pogodbi planirano odpremo blaga.

P. G.

Sistem nagrajevanja hromi delo v žebeljarni in elektrodnem oddelku

DE ŽEBELJARNA

Žebeljari so na sestanku zahtevali pojasnila

V zadnjem času so v nekaterih delovnih enotah v naši železarni sodelavci precej nezadovoljni zaradi nizkih osebnih dohodkov. Organi delavskega samoupravljanja in sindikalna organizacija si po svojih močeh prizadevajo, da bi stanje izboljšali in s tem zaposlenim delavcem prejemke. Vendar vsi napor niso bili uspešni.

Me ddelovnimi enotami z nizkimi osebnimi dohodki je tudi žebeljarna. Preteklo soboto, ko so v dopoldanskih urah razdelili izplačilne kuverte delavci niso mogli razumeti, da je njihovo naporno delo tako slabo plačano. V znak protesta so ustavili delo in na sestanku zahtevali ustrezna pojasnila.

Na sestanku so žebeljari obravnavali problematiko nagrajevanja s posebnim poudarkom na pereče vprašanje nizkih osebnih dohodkov v vsem obratu, ki niso več v skladu s težino in pogoji dela v žebeljarni niti z življenjskimi stroški, ki še vedno naraščajo.

Poudarili so, da upajo, da bo delavski svet železarne na svoji redni seji obravnaval problematiko nagrajevanja v žebeljarni in ugodno rešil zahtevo, da je treba popraviti cenike. Zaradi položaja in problematike nagrajevanja, ki ni vzpodbudna za kolektiv žebeljarni, je tudi predsednik delavskega sveta delovne enote žebeljarni Jože Hlebanja dal pismeno ostavko s

pripombo, da ne bo več predsednik in tudi ne član delavskega sveta DE žebeljarni.

O položaju, kakršen je tedaj v žebeljarni, smo se pogovarjali tudi z nekaterimi sodelavci. Takole so nam povedali: »V soboto nismo ustavili dela zato, ker bi radi lenarili, pač pa zahtevamo, da organi delavskega samoupravljanja odločno ukrepajo in z ustreznimi iskrepi prispevajo k rešitvi perečega stanja glede nagrajevanja nas žebeljarjev. Žebeljari smo bili vedno pripravljeni, da ob še tako slabih delovnih pogojih in napornem delu uspešno izpolnimo in tudi presežemo odredjene delovne naloge. Treba je upoštevati, da imamo v obratu uvedene tehnične norme in da svoje naloge izpolnjujemo z izrednimi napori.

Skraini čas je že, da orga-

ni samoupravljanja, družbeno politične organizacije in uprava podjetja nekaj ukrenejo. Stanje, kakršno je danes na področju nagrajevanja v žebeljarni, traja že nekaj let in delavci iz meseca v mesec pričakujemo in upamo, da se bo enkrat le obrnilo na bolje. Sestanek, ki je bil sklican na zahtevo vseh zaposlenih delavcev, pa je dovolj resno opozorilo, da je zadnji čas, da uveljavimo načelo »vsakemu po svojem delu!«. To pomeni, da bomo za opravljeno delo dobili toliko, kolikor nam pripada. Le v tem primeru se bomo še bolj enotno lotili dela in uspehi ne bodo izostali. Žebeljari bodo prihajali na delo bolj zadovoljni, to pa je eden od bistvenih pogojev za doseganje boljših in zaželenih rezultatov na delovnih mestih.«

- or

Na tečaju v Portorožu

V Portorožu se je v ponedeljek pričel tečaj, ki obsega dve temi:

— uvod v avtomatsko obdelavo podatkov in

— uvod v programiranje.

Udeležuje se ga tudi osem naših soedlavcev, ki bodo predvidoma setsavljali delovno skupino, ki bo pripravila ves potrebno za moderno or-

ganizacijo proizvodnje oziroma prehod na strojno obdelavo podatkov. Med njimi so štirje inženirji, dva komercialista, diplomirani ekonomist in planer. Portoroški tečaj je prvi v seriji teh tečajev in bo trajal 14 dni. Po zaključenem tečaju se bodo udeleženci vrnili za kratek čas v podjetje, nato pa nadaljevali s tečaji.

DE ELEKTRODNI ODDELEK

Veliko problemov bi lahko sami rešili

V elektrodnem oddelku, kjer je zaposlenih največ žensk, že dalj časa vlada nezadovoljstvo z ozirom na težaško delo in pre nizkih osebnih dohodkov na splošno. Delavke v elektrodnem oddelku so v primerjavi z drugimi obrati v železarni in v občini sploh najnižje plačane. Vsaka delavka ali delavec mora v osmih urah preložiti več kot 10 ton žice. Zato upravičeno zahtevamo pojasnilo glede pre nizkih prejemkov. Delavski svet elektrodne oddelka je sklical sestanek, ki so se ga udeležili tudi direktor železarne inž. Matevž Hafner, inž. Miroslav Nikolič in drugi. Na sestanku je bilo obravnavanih več perečih problemov, ki nas tarejo. Diskusija je bila zelo živahna. Zaenkrat je problem nizkih prejemkov rešen tako, da bodo najbolj prizadeti dobili 1. novembra iz rezervnega sklada 10.000 S dinarjev več predplačila. To bi bilo zaenkrat, toda pozneje? Delavci oziroma delavke z nezadovoljstvom gledamo v prihodnost.

Na sestanku je bilo tudi omenjeno, da je naša železarna najboljše plačana v državi, vendar so tudi Jesenice prav gotovo najdražje mesto v državi. Na sestanku je bilo omenjenih tudi več problemov, ki so čisto inter-nega značaja in bi jih z malo

dobro volje lahko sami rešili. Stališčem kolektiva do aktualnih vprašanj pa bi lahko bolj prisluhnil tudi sindikalni odbor obrata. Nočem pogrevati »starih gnilih časov«, toda zdi se mi, da so imeli takratni delavski zaupniki težavnejšo vlogo, vendar so se znali boriti za pravice delavca, medtem ko danes, v svobodi, komaj vemo, da sindikat sploh obstaja.

Krista Frumen

Redna seja DS železarne

V sredo, 19. oktobra dopoldan, je bila v prostorih delavskega doma pri Jeleni redna seja delavskega sveta železarne. Dnevni red seje je obsegal:

1. Pregled sklepov zadnje seje
2. Poročilo o delu upravnega odbora med 4. in 5. redno sejo delavskega sveta železarne.
3. Predlog reorganizacije vzdrževanja.
4. Vovlitve članov v skupščino socialnega zavarovanja.
5. Poročilo komisij.

O poteku seje in o sklepih bomo poročali v prihodnji številki »Železarja«.

S častnega sodiča

V časopisu »Glasnik«, ki ga izdaja Zvezna gospodarska komora, je bil pred kratkim objavljen prispevek, v katerem avtor obravnava prekršek gospodarske organizacije, ki je pošiljala svoje ljudi na stroške inozemske firme v inozemstvo. Primer je obravnavalo častno sodišče. Ker smatramo, da je zelo zanimiv in poučen, ga v izveščku objavljamo.

»Tožilec Zvezne gospodarske komore pri častnem sodišču je tožil neko podjetje iz Zagreba, češ da je s svojim zunanjetrgovinskim poslovanjem pridobilo imovinsko korist od raznih inozemskih firm na ta način, da je dovolilo, da so te inozemske firme nosile stroške bivanja strokovnjakov tega podjetja v inozemstvu. Tožilec je smatral, da je podjetje s takim poslovanjem prizadelo svoj ugled in ugled države ter kršilo člen 116 tč. 1 Zakona o blagovnem prometu in uslugah z inozemstvom. Zato je predlagal sodišču, da uvede postopek proti temu podjetju in izreče eno od mer družbene discipline.

Toženo podjetje je potrdilo navedbe tožilca in se zagovarjalo, da z inozemskimi firmami, kamor so pošiljali svoje strokovnjake, vzdržujejo stalne poslovne stike in da pošiljanje strokovnjakov nima nobene zveze z zunanjetrgovinskim poslovanjem s temi firmami in da so bili strokovnjaki poslani na povabilo inozemskih firm z namenom, da se spoznajo z njihovimi dosežki na strokovnem področju. Zagovarjalo se je, da je šlo v konkretnem primeru za plačilo stroškov bivanja v času inštruktaže, ki so jo inozemske firme organizirale za vse strokovnjake svojih poslovnih partnerjev. Navedlo je, da je postalo že običajno, da inozemske firme pozvane strokovnjake tretirajo kot svoje goste. Toženo podjetje smatra, da s takim poslovanjem ni prizadelo svojega ugleda, niti ugleda naše države in je predlagalo, da se tožba zavrne in podjetje oprosti vsake odgovornosti.

Toda častno sodišče je ugotovilo, da je toženo podjetje odgovorno, ker je prejelo imovinsko korist od raznih inozemskih firm s tem, ker je prista-

lo, da pošilja svoje delavce v inozemstvo na stroške tuje firme in tudi zaradi tega, ker z ozirom na njihovo višino in naravo ti stroški presegajo mejo priložnostnih in običajnih v mednarodnem zunanjetrgovinskem poslovanju. S predpisi je namreč določeno, da je prizadet ugled naše države oziroma gospodarske organizacije, kadar gospodarska organizacija ali njen predstavnik dobi od inozemske osebe, v zvezi z zunanjetrgovinskim poslovanjem neko imovinsko korist, kot na primer: določen predmet, vsoto denarja, provizijo, plačilo stroškov bivanja itd. Za pridobitev imovinske koristi pa se to ne smatra, če pridobljena manjša imovinska korist z ozirom na višino in obliko ne presega mej priložnostnega običajnega obdarovanja v mednarodnem zunanjetrgovinskem poslovanju. Iz tega predpisa je razumljivo, da je za kršenje ugleda države oziroma gospodarske organizacije potrebno:

1. da je gospodarska organizacija ali njen predstavnik prejela od inozemske osebe imovinsko korist;
2. da je bila ta imovinska korist sprejeta v zvezi z zunanjetrgovinskim poslovanjem in
3. da prejeta imovinska korist ne

predstavlja priložnostno darilo, kakršno je običajno v mednarodnem zunanjetrgovinskem poslovanju.

V omenjenem primeru je bilo sporno, če je materialna korist pridobljena v zvezi z zunanjetrgovinskim poslovanjem, ali če predstavlja priložnostno obdarovanje običajno v zunanjetrgovinskem poslovanju.

Častno sodišče je ugotovilo, da so bili strokovnjaki podjetja v inozemstvu zaradi spoznavanja z izdelki, ki so predmet zunanjetrgovinskih podjetij, torej je bilo poslovnega karakterja in ne strokovno izobraževanje. Sodišče je smatralo, da pridobivanje imovinske koristi v obliki plačanja stroškov bivanja ni mogoče smatrati kot priložnostno ali kot običajno. Takšna imovinska korist v skrajnem primeru predstavlja angažiranost, ki lahko vpliva ne samo na uspešno zaključevanje konkretnih poslov, temveč tudi na uspešno opravljanje zunanjetrgovinskih nalog, kar so tudi upoštevali pri oblikovanju navedenih zakonskih predpisov.

Izvešček smo objavili, ker smatramo, da bi morda zaradi nepoznavanja lahko tudi v našem podjetju prišlo do podobnega kršenja zakona o blagovnem prometu in uslugah z inozemstvom. -jn

Poškodbe pri delu

TALILNICE MARTINARNA

Karel Baloh, nakladalec starega železa, je držal z levo roko za rob vložnega korita v trenutku, ko je paket zdrsnil v vložno korito. Pri tem mu je paket poškodoval drugi in tretji prst na levi roki.

Pero Popović, plamenski rezalec, je pobiral korenine in si pri tem poškodoval tretji prst na levi roki.

Franc Gričar, žerjavovodja, je šel k mačku žerjava, da bi pritrdil zavoro. Medtem je vodja vlagalnega stroja premaknil breme in s tem tudi mačka, ki je ponesrečenec peljal čez stopalo.

ELEKTRO JEKLARNA

Andjelko Tepić, pečni pomočnik, je s sodelavcem odpiral prehodno odprtino na ASEA električni peči. Pri tem ga je plamen, ki je nenadoma puhnil iz peči, opekel po levi roki.

Anton Flander, jamski pomočnik, je s sodelavci prenašal garderobno omarico. Ker je prvima dvema spodletelo, ni mogel sam obrzati omarice, zato ga je udarila na desno roko.

Pavel Bolčina, zidar, je prenašal opeko. Pri tem je padel in si poškodoval peti prst na levi roki.

LIVARNE

Mirko Purkart, praktikant v livarni, je pospravljaj obrat. Pri tem se je prevrnila železna plošča, ki ga je udarila na stegno desne noge.

SAMOTARNA

Arif Bajrić, dovažalec materiala, je uporabil pri delu pokvarjen voziček, s katerega je zdrsnila stolica in mu poškodovala peti prst na levi nogi.

Jože Sinkovec, vodilni stiskalec, je uporabil pri delu pokvarjen voziček. Zaradi tega ga je drog vozič-a pritisnil k steni stolice in ga poškodoval.

Maks Krmelj, delovodja mlinov, je napenjal klinaste jermene. Med tem pa je sodelavec pognal elektromotor in klinasti jermen so mu potegnili palec leve roke med jermen in pogonsko jermenico ter mu ga poškodovali.

Božo Pončur

POZDRAV IZ JLA

Pozdravljam vse sodelavce v valjarni 1300 in želim, da bi čimprej vsi skupaj spet prijeli za delo. Se nekaj dni, pa se bomo videli.

Albin Zemlja
V. P. 3743/18
Kraljevo

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru šamotarne se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč ob moji nezgodi.

Franc Rekeč
šamotarna

VALJARNE JAVORNIK I

Stanko Rekar, žerjavovodja, je privijal vijak električne zavore na žerjavu. Pri tem si je s ključem lažje poškodoval levo roko.

Francu Markeljnu, vodilnemu valjavcu, je pri valjanju polizdelka na bločni trojki brizgnila škaja v desno oko.

Ivan Mole, brusač na rafama stroju, si je pri obračanju gredice poškodoval palec na levi roki.

Alojz Ličar, pomočnik pri progi, je iz žleba pobiral zvaljane palice. Ko je hotel s kleščami eno od njih zagrabiti, je naslednja palica zadela ležečo in se odbila ponesrečencu v levi bok ter ga huje poškodovala.

Stanislav Pavkovič, pomožni delavec, se je pri rezanju gredic na škarjah udaril na levo roko.

Anton Bancej, vezač, je ravnal okroglo železo in ga zlagal. Pri tem si je poškodoval levo roko.

JAVORNIK II

Anton Debeljak, ogrevalac, se je šel po končani dnini

umivat v kopalnico. Ko je odpiral ventil za paro, se je le-ta snel in para je brizgnila ter opekla ponesrečenca po telesu.

Lovro Zavelcina, III. lužilec, je razkladal pločevino iz lužilnih košev na kup. Pri tem je kos pločevine zdrsnil in ko ga je ujel, mu je prerezal rokavico in sredinec na desni roki.

VALJARNA 2400

Vaso Vasiljevič, pomožni delavec, je z verigo zapenjal breme. Ko je žerjavovodja breme dvignil, je hotel ponesrečenec verigo popraviti. Veriga mu je stisnila tretji prst na levi roki.

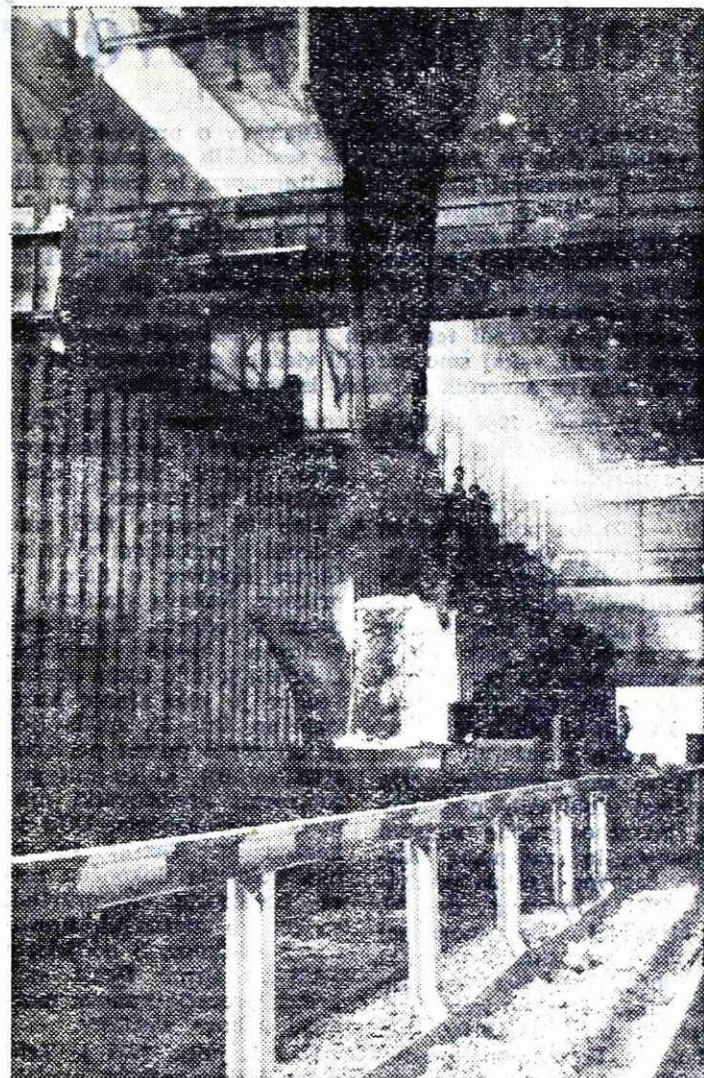
ŽIČNA VALJARNA

Anton Križman, vodja mize, si je pri zlaganju odpadkov na kup, ko so klešče popustile, poškodoval dlan na desni roki.

JEKLOVLEK

Andrej Jalen, ravnalec, je koničil okroglo železo in se pri tem udaril na palec leve roke.

Franc Svetina

Iz naše bluming valjarne

Uporaba mazuta tudi v šamotarni

Upravni odbor železarne je odobril vodju energetskega gospodarstva inž. Petru Kuncu ter obratovodju šamotarne Romanu Stana večdnevno potovanje v Avstrijo z nalogo, da si ogledata delovanje gorilnikov v šamotarni pečeh ter preizkusne postaje za gorilnike, butan — propan plina in organizacijske oblike EC pri firmi Böhler v Avstriji.

Zal firma Custodis ni mogla pokazati niti ene šamotarne, v kateri bi peči kurili z mazutom. Imajo pa široko razpredeno mrežo za zemeljski plin, od katere dobivajo potrošniki, to je v glavnem železarne, potrebno gorivo. V Avstriji imajo več srednjih in manjših opekarn, kjer kurijo peči z mazutom in sta si jih oba predstavnika naše železarne tudi ogledala. Pri teh pečeh so potrebne precej nižje temperature kot pri šamotarnih, to je okrog 1100°C. V tovarni Hans Keller v Kund Tirole so staro krožno peč šele pred kratkim preuredili in jo namesto s premogom kurijo z mazutom. Tako kot pri nas so imeli tudi oni nad pečjo prostor za sušenje opeke, sedaj ga pa uporabljajo za prevažanje vozičkov z ventilatorji in gorilniki. Ventilatorji s tlakom 650 mm dobavljajo celotno potrebno količino zgorevalnega zraka, če je potrebno, pa sesajo tudi tople zrak v peč. Tople dimne pline koristijo za pregrevanje vložka in za sušenje sveže opeke v sušilnici. Gorilniki so lepo tesnjeni in imajo enakomeren plamen. Vstavljeni so v posamezne odprtine na stropu peči in lahko potom njih dobijo zaželeno tempe-

raturu in tempo žganja opeke. Pri zagonu uporabljajo namesto mazuta nafto.

Nato sta si ogledala tovarno Carnels & Söhne v Imst Tirol, ki je bila zgrajena šele pred tremi leti. Imajo tunnelsko peč z italijanskimi gorilniki »Sabo«. Peč dela odlično, vendar je do leta 1964 dala dnevno 70.000 normalnih formatov opeke, po vgraditvi dodatnih gorilcev firme Custodis so proizvodnjo povečali za 50 %, torej na 115.000 normalnih formatov dnevno. Letno žgejo preko 26 milijonov normalnih formatov opeke, zaposlenih pa imajo le 36 delavcev. Zanimivo je, da proizvodnjo pospešujejo na račun odpadkov, ki jih zdrobijo in z dodatkom cementa predelajo v stropno opeko. Če bi se odločili za normalno proizvodnjo stropne opeke in zmanjšali odpadke, bi izgubili na ekonomičnosti od 15 do 20 %, ker je stropna opeka izdelana iz odpadkov in dodatkom cementa na trgu zelo iskana. Mazut hrani v velikem rezervoarju brez posebne zaščite. Lokalno ogrevanje mazuta je urejeno z električno energijo, podobno pa so ogrevani tudi vodi mazuta. Zgorevalni zrak za dodatne

Custodisove gorilnike dodajata dva visokotlačna ventilatorja, zrak pa je ogret na okrog 100°C. Zelo ugodno je nastavljanje Custodis gorilnikov. Pri spremenjeni temperaturi v tunnelski peči avtomatika izklopi posamezne »Sabo« gorilnike, zmanjša je pretok mazuta po ceveh in večji tlak. Ker je tlak povečan, dodajajo gorilniki več goriva, to pa je v nasprotju z željo, da bi znižali temperaturo. Prav zaradi mešane ročne in avtomatske regulacije mora biti nekdo stalno pri peči.

Tovarna H. Mayer v Innsbrucku je nova. Letno izdelajo približno 22 milijonov kosov normalnih opek. Opeko žgejo v moderni tunnelski peči. V tovarni je zaposlenih le 34 ljudi, to pa pomeni, da je delo v njej polavtomatsko in mehanizirano. Tudi pri teh pečeh so gorilci vstavljeni v strop in napajani z mazutom. Gorilnike nastavlja ročno in je enakomernost plamena v prostoru zagotovljena.

Tudi ostalo delo pri proizvodnji zidakov je popolnoma mehanizirano. Za nakladanje nadaljevanje na 12. strani

MEHIKA — Mehiška železarska družba »Fundidora de Fierro v Acero de Monterrey« bo vložila v rekonstrukcijo svoje železarne 65 milijonov dolarjev. S tem bo povečala letno proizvodnjo surovega jekla od sedanjih 480.000 na 800.000 ton v letu 1967 in 1 milijon ton v letu 1972.

ZDA — V železarni »Phoenix Steel Corp.« gradijo po načrtih »Concasta« do zdaj največjo napravo na svetu za kontinuirano vlivanje bram širokih 2 m in debelih 300 mm. Njena letna proizvodna

zmogljivost bo 700.000 ton odlihtih bram, ki jih bodo potem zvaljali v pločevino.

TEČAJI ZA PREMIKAČE

Na prometnem oddelku že dalj časa primanjkuje premikačev. Za tečaje se je prijavilo 20 premikačev, vendar jih je ostalo le 12, ki glede zdravstvenih in drugih pogojev odgovarjajo za ta poklic. S poukom so že pričeli, poučevali pa bodo pet dni v tednu v popoldanskim urah. Z učenjem bodo pohiteli, da bi tečajnike lahko usposobili še pred zimo.

Sredstva za prevoz iz valjarne Bela v valjarno 2400

V »Železaru« je bilo že nekaj prispevkov o prevozu slabov iz valjarne Bela na Javornik. Na sestankih so nekateri obravnavali umestnost izbire načina transporta in transportnih sredstev in iščejo odgovor na postavljena vprašanja. Tudi izven sestankov teče razprava naprej. V manjših in večjih kroških obravnavajo, kaj je prav in kaj narobe. Tudi tisti, ki so najbližje možnosti, da bi dobili prave podatke, jih niso niti iskali. Prispevki v »Železaru« verjetno niso bili dovolj jasni in razumljivi. Zaradi tega bom še jaz poskušal obrazložiti stanje in poti, zakaj smo naročili vlačilce za transport iz valjarne Bela na Javornik in zakaj imamo pet prikolic.

Dne 19. marca 1964 je UOS prejela od tehničnega direktorja naročilo:

»Za prevoz dnevnih količin 800 — 900 ton polizdelkov in 80 t dnevnega vložka za jeklovlek je treba naročiti pet težkih prikolic nosilnosti 30 ton, 2 prikolic za 20 ton, dolžine 10,5 m in eno prikolicu s prekucnikom. Za prevoz teh prikolic pa pet traktorjev, od katerih bi bili trije v delu in eden v rezervi.

Iskali smo ponudbe. Na podlagi dobljenih podatkov je takratno grupno vodstvo prometa in transporta izdelalo časovno analizo predvidenega transporta dne 30. junija 1964. Za osnovo tej analizi so služili podatki grupnega vodstva valjarn. Količine, ki jih bo treba prepeljati, bi bile 120.000 ton slabov, 55.000 ton gredic, 76.000 ton predpločevine in 22.000 ton valjanih profilov.

Analiza je pokazala, da je potrebno pet prikolic, od teh bi štiri redno obratovale, ena pa bi bila za rezervno.

Za prva tri leta po pričetku obratovanja novih valjarn bi bili na podlagi teh izračunov potrebni trije vlačilci in še en rezervni motor.

Na domačem trgu ni bilo mogoče dobiti ustreznega traktorja ali vlačilca. Deviz prav tako ni bilo mogoče dobiti, ker je veljala takrat za uvoz teh transportnih sredstev restriksijska prepoved.

Za izdelavo prikolic je bilo najugodnejši ponudnik podjetje »Vozila« Gorica.

Za nakup vlačilca smo se povezali s podjetjem TAM Maribor. Dne 11. septembra 1964 smo vložili na Zvezni sekretariat za zunanjo trgovino prošnjo za uvoz štirih vlačilcev, ki naj bi jih podjetje TAM v obsegu svoje kooperacije z zahodnonemško firmo Magirus-Deutz uvozilo za naše potrebe. Dne 8. 1. 1965 smo urgirali odobritev. Dne 19. 1. 1965 smo poslali takse, ki so jih zahtevali. Dne 27. 1. nas je sekretariat napotil na banko za nakup deviz in ponovni postopek za uvozno odobritev.

Dne 24. februarja 1965 je bilo ponovno preverjeno med operativnim osebjem UOS in predstavniki transporta in prometa ter valjarn, kaj potrebujemo. Ugotovljeno je bilo: 3 vlačilce in 5 prikolic.

Podjetje TAM Maribor je prvotno obljubilo za uvoz vlačilcev svoje devize. Med postopkom za pridobitev uvoznega dovoljenja se je

stanje spremenilo. V TAM niso imeli več deviz in zopet smo morali iskati novih možnosti za nabavo.

Dne 18. marca 1965 smo sklenili s podjetjem »Vozila« Gorica dogovor o nabavi 5 prikolic. Nabava vlačilcev je ostala še odprta. Zbrali smo ponovno razne ponudbe. Oskrbeti je bilo treba devize, vendar je bilo stanje brezizgledno. Dne 26. aprila 1965 je bil zopet posvet pri vodstvu valjarn, ki so mu prisostvovali predstavniki prometa — transporta, UOS in komerciale. Takrat se ni bila določena dokončna trasa transporta. Razpravljali so tudi o možnostih prevozov z železnico. S podjetjem TAM in firmo Deutz smo pričeli preverjati znova možnosti nabave vlačilcev.

Dne 1. julija 1965 je Tehnični biro predložil projekt cestne povezave, v katerem je bila obdelana tudi možnost obračanja pri transportu s prikolicami in vlačilci na Beli in v valjarni debele pločevine. Medtem so pri TAM dopustili novo možnost za naročilo dveh vlačilcev firme Magirus-Deutz, tip Jupiter HD-S, z vlečno močjo 170 KM in nosilnostjo 30 ton in to 10 ton na vlačilcu in 20 ton na prikolic. Pri tej obremenitvi lahko vozilo premaguje vzpon 12,8 %. Notranji polmer obračanja je 6,5 m, zunanji pa 12 m. Ti podatki bi povsem ustrezali danim pogojem ceste oziroma predvidene trase in potrebam transporta.

Po pregledu predložene dokumentacije in po njeni potrditvi smo sklenili dne 20. julija 1965 dokončno pogodbo s podjetjem »Vozila« Gorica za nabavo 5 prikolic.

Po potrditvi specifikacije iz osnovnega kataloga ter načrtov za šasijo, ki so jo izdelali v TAM, smo s pogodbo z dne 20. novembra 1965 naročili dva vlačilca.

Zaradi nezadostnih sredstev smo morali doseči še določeno sodelovanje med obema dobaviteljema.

Tudi s firmo Deutz je bil potreben poseben dogovor. Dokončno je bilo vse razčiščeno šele v februarju 1966.

V prvi polovici junija sta bila vlačilca izdelana. Prevzemni zapisnik je bil podpisan v Mariboru 9. junija 1966. Tako smo torej z muko prišli do teh dveh vlačilcev in petih prikolic. Vendar še pravočasno, ker se je dograditev bluminga zakasnila.

Pri prvih vožnjah pa je nastal problem. Vlačilca nista vlekla predvidenega tovora, prikolic ni bilo mogo-

če uporabljati, ker v valjarni debele pločevine ni bil pripravljen prostor za obračanje in ni bilo prostora, da bi bile prikolic pod streho.

Pri vlačilcih so med rednim servisom odkrili napako. Sklopke so bile nepravilno montirane. Sedaj nakladajo na vlačilce redno po 10 ton in 15 ton na prikolic. Obratovodja transporta Niko Bernard me je 13. oktobra obvestil o tem in pravi, da so prepeljali že tudi več kot 30 ton.

V valjarni 2400 so uredili prostor za obračanje. Morali bodo utrditi še teren, ker je mehak in se udara pod težo. Vendar je možen transport z vlačilci in prikolicami. V prometu stamenda samo dve prikolic. S pričetkom obratovanja valjarne trakov bodo po moji oceni morali uporabiti še nadaljnje prikolic za prevoz predpločevine na Javornik. Če se katera prikolic pokvari, je prav gotovo pametno, da imajo rezervno. Predvsem pa bo treba najti sredstva, da bomo naročili še tretji vlačilec, ker sta dva premalo za zagotovitev rednega transporta. Obstaja pa še možnost, da poverimo prevoz zunanjemu transportnemu podjetju. Proizvodnja ne bi bila v nobenem primeru ogrožena. To je odvisno samo od tega, kaj se nam bolj izplača in kakšne so realne možnosti za to.

Tako sem malo obširneje opisal pot, kako in na osnovi kakšnih podatkov ter zahtev smo naročili prikolic in vlačilce, zakaj smo jih naročili toliko in zakaj niso bili vlačilci ter prikolic najprej tako uporabljeni kot smo predvideli.

Razpravo o pojmu vlačilec in kamion prepuščam strokovnjakom — strokovnjak za prometna sredstva nisem.

Uporabljam pa nazive, ki sem jih povzel iz dopisov in dokumentacije TAM ter kataloga firme Magirus-Deutz.

Za podatke v mojem prispevku obstajajo dopisi in zapisniki, pogodbe itd. na UOS. Torej je vse navedeno možno preveriti.

Upam, da sedanja obrazlo-

inž. Milan Marolt

žitev zadošča in smatram, da je potrebno čimprej podvzeti vse potrebno, da bodo razpoložljiva transportna sredstva zadoščala za prevoz vseh polizdelkov, ki jih bo treba že v dveh do treh mesecih prepeljati z Bele.

Nova razbijalnica

Dosedanja razbijalnica pod Sava žerjavom je postala ozko grlo. Niti prostorsko niti časovno ne more več zadovoljiti vseh potreb. Posebno pereče je to postalo z začetkom obratovanja ASEA električne peči, ker so Sava žerjavi sedaj preobremenjeni s pripravo vložka za električne peči. V sedanji razbijalnici pod Sava žerjavom, ki je bila zgrajena pred 17 leti, razbijajo izrabljene ali zalite kokile in razne strojne dele iz zlitine za potrebe sive livarne in delavnice ŽIC.

Ker je teren halde zelo različen in nestabilen in ker je bilo treba upoštevati, da bo

do nove razbijalnice vodil normalni tir, je bilo zelo težko izbrati primeren prostor. Na predlog transportnega oddelka bomo razbijalnice zgradili na prostoru sedanjega kokilnega skladišča na haldi, kjer vse delo opravljamo z motornim tirnim dvigalom. Predvideno je, da bomo razbijalnice posluževali z motornim tirnim dvigalom. V kratkem bodo začeli z izkopom temeljev. Preden bo razbijalnica zgrajena, moramo opremiti motorno dvigalo z magnetno ploščo in ostalo pripadajočo električno avtomatiko.

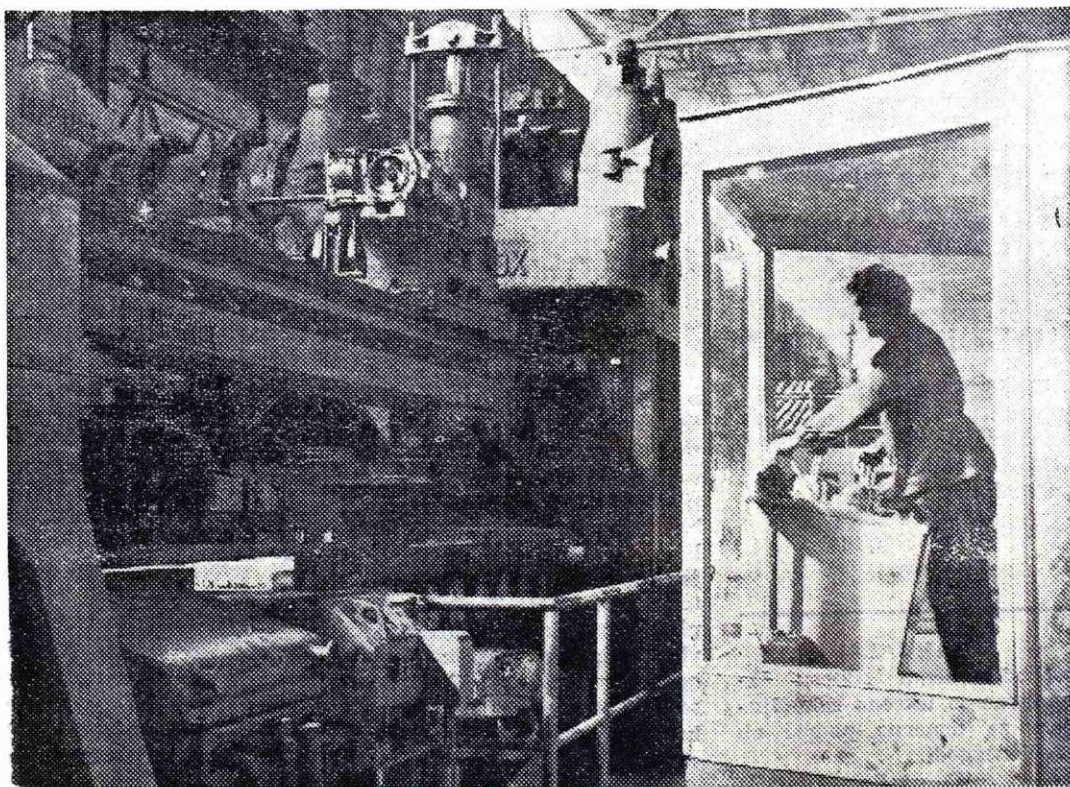
Niko Bernard

Obvestilo

Krajevna odbora Združenj vojaških vojnih invalidov Sava — Podmežaklja obveščata svoje člane, ki so se prijavili za izlet in ogled muzeja NOB v Ljubljani ter muzeja in belogardistične mučilnice na Urhu pri Ljubljani, da bo odhod avtobusa v nedeljo, 23. oktobra, ob 7. uri s parkirnega prostora pred Železarno Jesenice. Naslednji postanek avtobusa bo predvidoma ob 7.10 uri na avtobusni postaji v Zirovnici.

Prevoz na relaciji Jesenice — Ljubljana — Urh in Urh — Jesenice bo brezplačen, medtem ko bo stroške prehrane nosil vsak udeleženec izleta sam.

Krajevna odbora ZVVI Sava — Podmežaklja in Zirovnica

Z velikimi škarnjami razrežejo valjanec na slabe, ki služijo kot vložek za valjarno 2400

Tudi za antikorozijsko zaščito gre veliko milijonov

(Nadaljevanje s 1. strani)

višino direktne škode zaradi korozije, v katero šteje stroške za zaščito (barvanje, galvanske prevleke, fosfatiranje, emajliranje, potrošnja nerjavečih jekel in drugih plemenitih kovin ter legur namesto navadnih jekel itd.), kot tudi stroške popraviljanja in zamenjave korodiranih elementov in ugotovil, da znaša škoda v ZDA okrog 5,5 milijarde dolarjev letno. V tej vsoti ni upoštevana indirektna škoda povzročena zaradi korozije, zastoja v proizvodnji, nesreče zaradi korozije itd.

Kako važno je preprečiti delovanje korozije na kovine, nam pokaže tudi računica, ki ugotavlja, da je bilo uničeno približno 40 % skupne proizvodnje kovin v prvih 30 letih našega veka. Leta 1956 so v ZDA porabili 3,4 milijarde dolarjev, v Nemčiji pa 1,5 — 1,8 milijard DM za zaščito pred korozijo.

Tudi v Jugoslaviji je približna ocenjena škoda zaradi korozije za leto 1954. Strokovna komisija, ki je to škodo ocenjevala, je ugotovila, da jeklena konstrukcija, ki je izpostavljena vremenskim nepravilnostim in ni antikorozijsko zaščitena, izgubi na vrednosti 3,3 % letno, če je zaščitena, pa le 1,1 %. Na osnovi takih analiz in izračunov je ugotovljeno, da je znašala škoda 35.973.000.000 S dinarjev.

Navedeni podatki so dokaz, kako veliko škodo lahko povzroči korozija, če se nemočno razvija. Z modernimi metodami izvedbe zaščite in s pravilnim izborom kvalitetnih zaščitnih materialov, se z vsakim v ta namen vloženim dinarjem prepreči škoda v vrednosti od 3—6 dinarjev.

Za antikorozijsko zaščito raznih objektov (konstrukcij, streh, cevovodov, strojnih naprav, dimnikov itd.) porabimo v naši železarni letno okoli 60 milijonov S din. Na prvi pogled bi rekli, da je ta vsota velika, toda spričo tega,

da je na območju objektov v železarni stalno prisotna industrijska atmosfera, ki je zelo agresivna in povzroča intenzivno razvijanje rje, bomo morali s še večjo skrbjo preprečevati razpadanje objektov. Med objekte, ki jih je težko zaščititi, spadajo: plavž, lužilnice in pocinkovalnice, predvsem zaradi pomanjkanja kvalitetnega zaščitnega materiala, materiala, ki bi kljuboval tako močnim koncentracijam korozijskih agresorjev in otežkočene izvedbe zaščite zaradi neprekinjene proizvodnje.

Poleg klasičnega načina antikorozijske zaščite z barvanji in laki poznamo tudi novejši način — metalizacijo. Ta način je dobro poznan v svetu, kjer ga z velikim uspehom uporabljajo že nekaj let na različnih objektih, od hidroelektrarn, mostov do industrijskih naprav. V mehanični delavnici na Jesenicah že nekaj let metalizirajo iz antikorozijskega in vzdrževalnega namena, le škoda, da se tako malo poslužujemo

takega načina zaščite. Pri določanju načina in izvedbe ter kvalitete materiala za zaščito moramo brezpogojno upoštevati tudi ekonomski faktor.

Na seminarju v Mariboru so predavatelji po vsakem zaključenem teoretičnem razlaganju prikazali s pomočjo diapozitivov tudi praktično izvedbo antikorozijske zaščite in uporabo plastičnih mas na raznih objektih v Avstriji in Nemčiji. Zadnji popoldan so predavatelji odgovarjali na pismena vprašanja, ki jih je bilo zelo veliko. Bili so pripravljeni tudi individualno razpravljati o postavljenih vprašanjih.

Po vsem tem, kar smo slišali in videli, lahko trdimo, da je bil seminar zelo kvaliteten, da ga je bilo vredno organizirati, za kar gre vsa zahvala tovarišem iz »TEKO-LA«, ki so z dobro premišljenim programom še obogatili strokovno kvalitetna predavanja in s tem uspeh simpozija.

Tone Jasnič

Komu koristi tako poslovanje

(Odgovor k sliki, objavljeni v 40. številki »Železarja«)

V 40. številki vašega lista z dne 8. 10. 1966 je na tretji strani pod sliko s kupom opeke tale pripis:

»Mnogi verjetno že dalj časa opazujete kup opeke pri elektro delavnici na Jesenicah, ki jo počasi prenašča mah. Menda jo je pripeljalo gradbeno podjetje »Sava« in verjetno z namenom, da jo bodo uporabili. Ker je tega že nekaj mesecev, bi bilo morda najbolj prav, da jo uporabi kdo drug; verjetno so tudi že pozabili nanjo.«

Omenjena slika s citiranim pripisom nikakor ni v čast SGP »Sava«, saj očitno namiguje na skrajno malomarno in neurejeno materialno poslovanje.

In kakšna je resnica tega »odkritja«? Gradbeni inšpektorat železarne je v avgustu naročil SGP »Sava« adaptacijo v elektrodne odelke za instrumentalno delavnico (tako piše na naročilu). V ta namen smo v neposredno bližino delovišča dostavili potreben gradbeni material (opeko) in tudi poslali delovno skupino z delovodjem, da opravi to delo.

Ker se odgovorni predstavniki obrata elektrodni odelki in instrumentalne delavnice niso mogli med seboj sporazumeti glede pričetka adaptacije, tudi naša delovna skupina ni mogla pričeti z delom. Ker ni kazalo, da bo »sporazum« kmalu dosežen, so odšli naši ljudje na drugo delovišče, gradbeni inšpektor železarne tov. Franc Bergant pa je rekel predstavnikom omenjenih obratov, naj se najprej med seboj znebijo glede časa pričetka dela, nato pa naj pokličejo gradbenike.

SGP »Sava« je opeko pred dnevi odstranilo, ker ni moglo več čakati na »sporazum« med odgovornimi predstavniki elektrodne oddelka in instrumentalne delavnice.

Verjetno tudi ta »sporazum« počasi, a sigurno prenašča mah, ker do danes še ni realiziran.

Avtorju omenjene slike s pripisom bi svetovali, naj se v bodoče, preden da kaj takega v javnost, posvetuje z obema prizadetima strankama.

SGP »Sava« Jesenice

Ponovno dokaz sposobnosti tovarnjakov TAM-8500

Dne 11. oktobra 66 smo po programu vključili še eno prikolico za prevoz slabov iz valjarne Bela v valjarno 2400. Tako sta obratovala dva tovarnjaka s prikolicama. Prevozi so potekali normalno brez težav na 2 izmeni. Nakladali smo od 26—28 ton skupno na en tovarnjak in prikolico.

Dne 13. oktobra 1966 smo zabeležili prav presenetljiv uspeh. Prepeljali smo 774 ton slabov v dveh izmenah. Opravljenih je bilo 28 prevozov. Povprečni čas enega cikla je znašal 64 minut na en tovarnjak. Pri tem so morali tovarnjaki čakati na žerjave za razložitev slabov. Po našem izračunu bi smel znašati čas enega cikla samo 40 minut na tovarnjak.

Razumem, da imajo žerjavi v adjustažah v valjarnah Bela in 2400 dosti dela z adjustiranjem in posluževanjem, vendar želim opozoriti, da je pravilni časovni izkoristek

tovarnjakov zelo važen, kar se bo pokazalo kasneje, ko bomo uvedli še dodatne relacije.

Uporabimo naslednjo formulo, s katero ugotovimo potrebno število tovarnjakov in prikolic.

$$\left(\frac{V}{T} \times T \right) : AT = R$$

kar pomeni:

V = količina materiala v 15 urah

C = količina enkratnega prevoza (cikl)

T = povprečni čas prevoza

AT = odrejen delovni čas

R = potrebno število tovarnjakov in prikolic

Če navedeni uspeh prevozov prenesemo v formulo $\left(\frac{774}{27,6} \times 64 \right) : 900 = 2$, nam pokaže, da smo ob teh pogojih potrebovali dva tovarnjaka s prikolicama.

V primeru, da bi za isto količino potrebovali oziroma nižali čas prevoza od 64 na 40 minut, bi potrebovali samo 1,2 tovarnjaka s prikolico. Ko bomo v dveh izmenah prevahal samo 650 ton slabov, pri tem pa povišali naklade od 26 na 30 ton in skrajšali povprečni čas prevoza na 40 minut, (izračun $\frac{30}{650} \times 40$) : 900 = 0,9) bomo potrebovali, 0,9 tovarnjaka s prikolic.

S tem sem hotel poudariti izredno važen pomen skrajšanja časov prevoza. Čim krajši bo čas prevoza, kar je odvisno v največji meri od dobre organizacije manipuliranja žerjavov, tem več bomo lahko prevzeli še ostalih prevozov polizdelkov iz valjarne Bela v Jav. I, jeklovlek in morda tudi za HVŽ.

Kolektivi valjarn Bela in 2400 kakor tudi transporta so zelo zadovoljni z doseženim uspehom, ki so ga dosegli marljivi mladi šoferji in žerjavodje obeh valjarn. Za količino 774 ton bi potrebovali kar 38 20-tonskih železniških vagonov, oziroma najmanj 12, ki bi krožili od valjarne Bela do valjarn 2400 po prvotno zamišljeni lastni tirni povezavi med obema valjarnama.

Uvedba prevozov slabov s tovarnjaki pomeni do sedaj

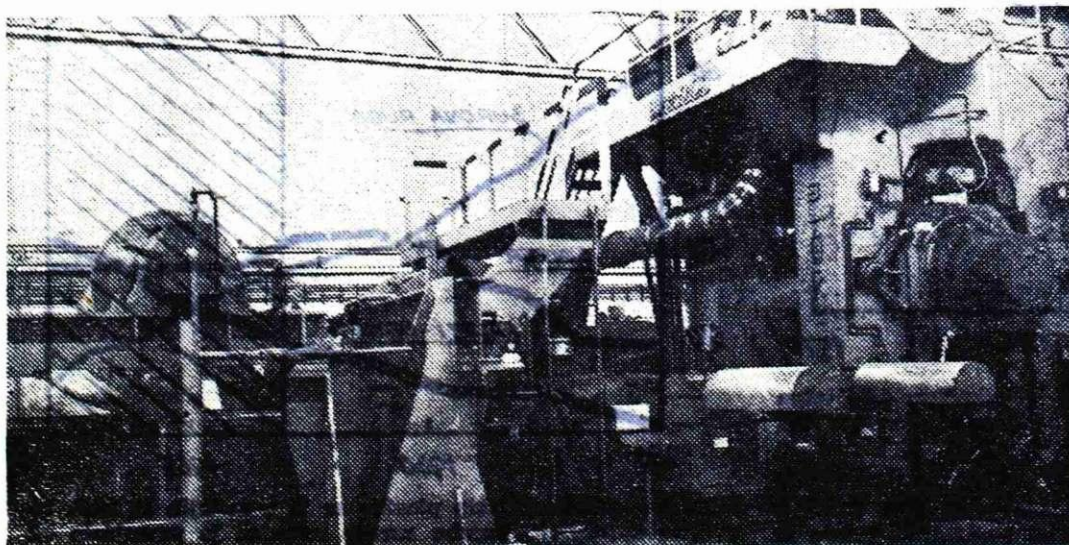
največjo racionalizacijo notranjega transporta in sicer zaradi konkurenčnosti nasproti lastni industrijski železnici v naši železarni.

Železarski globus

MAVRETANIJA — Iz te afriške dežele so izvozili v letu 1965 6 milijonov ton železne rude, kar je za 1 milijon ton več kot v letu 1964. Skupne zaloge kvalitetne železne rude cenijo v Mavretaniji na okoli 400 milijonov ton. Do leta 1967 nameravajo povečati njen izvoz na 7,5 milijona ton.

VELIKA BRITANIJA. Železarska družba »Steel Company of Wales« bo vložila v modernizacijo svojih obratov do leta 1970 skupno okoli 110 milijonov dolarjev. S tem namerava dvigniti svojo proizvodno zmogljivost za okoli 25 %, istočasno pa z uvedbo treh 270 t LD konvertorjev namesto česedanjih 5M peč znatno znižati proizvodne stroške za surovo jeklo.

ZDA — Železarska družba »Bethlehem Steel Co.« je zgradila v svoji železarni »Sparrows Point« novo kiskovno jeklaro z dvema 200 tonskima LD konvertorjema. Proizvedla bo ta letno okoli 1,9 milijona ton surovega jekla ter sta nadomestila obstoječo jeklaro z 12 SM pečmi. Za izgradnjo te jeklarne so porabili 30 milijonov dolarjev.

Posebno nove naprave bo treba temeljito zaščititi proti koroziji

S puško na rami na vrh Triglava

Po štiridnevem taborjenju na Pokljuki, kjer smo po pravljali smučarsko progo, se je naša edinica odpravila na pot na vrh Triglava.

Ob treh zjutraj smo zapustili kočjo na Rudnem polju. Počasi smo se pomikali v koloni skozi temen gozd navzgor proti planini Konjščici. Za nami je uro hoda in zato imamo deset minut »voljno«. Posedli smo ob stezi in pogled se nam je odprl nazaj v dolino, na planino Uskovnico, megleno morje nad Bohinjskim jezerom, iz katerega štrle vrhovi gora. Slišimo tudi cingljanje kravjih zvoncev na planini Konjščici.

Prehitro je konec odmora, da bi si lahko ogledali vso lepoto okoli nas. Pot nas vodi zopet navzgor proti sedlu. Malo po ravnem, pa zopet v breg. Sonce je že zajelo vrhove in nam gre hitro nasproti. Začelo je pripekati. Kmalu smo na vrhu sedla in za grebenom — spet smo v senci. Pot nas vodi po rahlo valovitem terenu do planinske kočje — Vodnikovega doma, v katerem je še vse tiho. Vsi so še v toplih posteljah. Zato gremo kar naprej. Globoko pod nami se razprostira Velo polje. Zopet si grizemo kolena in kmalu smo na Konjskem sedlu nad dolino Krme. Spet malo počivamo. Žeja nas. Z Romanom kar hitro najdeva vodo malo niže v mali kotanji, toda bila je le deževnica. Pogled s Konjskega sedla na dolino Krme, Debelo peč, Rž in Rjavino je prelep.

Zopet se vzpenjamo. Še urico hoda in že smo na zadnji serpentin pod kočjo

Planiko. Malo počivamo, potem pa gremo, toda žal ne vsi, naprej na vrh Triglava. Fantje kar dobro hodijo in kmalu smo na vrhu. Razgleda ni, ker je vrh v gosti megli. Vpišemo se v spominsko knjigo in pritisnemo žig na razglednice, nato pa nazaj na Planiko.

Po enournem počitku nadaljujemo pot preko snežišč, skalnih škropov in plazišč proti kočji na Doliču. Na sedlu pred kočjo spet krajši počitek, nato pa naprej preko Prehodavcev v dolino sedmerih triglavskega jezera. Spuščamo se k prvemu jezeru ob poti, ki se imenuje »zeleno jezero«. Pot nas vodi naprej. Počasi je začelo deževati. Gremo mimo jezera

»Ledvica« in kmalu za njim se pokaže pred nami tudi kočja. V njej bomo prespali, zato je za danes pohod končan.

Ob treh zjutraj smo vstali in že nadaljujemo pot preko Komne na Planino na kraju, kjer se okrepcamo in napijemo mleka, potem pa zopet naprej na Bogatinsko sedlo. Začelo je deževati, toda k sreči ne za dolgo. S sedla nas vodi pot na Smrečje pod Krnom, nato pa še čez zadnje sedlo Prehodci v dolino Polog in nazaj v Tolmin.

Prav lep pozdrav vsem sodelavcem!

Janez Brojan ml.
V. P. 1098/b.
Tolmin

Terenski odbor ZZB NOV Plavž je sprejel program bodočega dela

Terenski odbor ZZB NOV Plavž je na redni seji poleg programa za priprave počastitve padlih žrtev za svobodo na dan mrtvih sprejel nekatere sklepe o prihodnjem delu.

V okviru Delavske univerze bi radi v zimskem času organizirali za člane ZB in ostale prebivalce terena Plavž naslednja predavanja:

1. Današnja Kitajska.
2. Rezultati gospodarske reforme.
3. Pomen in namen V. plana CK ZKJ.

Zaprosili bodo sekretarja občinskega komiteja ZKS Jesenice, da bi o teh temah predaval. Zaradi finančnih težav bodo poizkušali pri upravi jeseniškega kinematografskega podjetja zagotoviti brez-

plačno uporabo kino dvorane na Plavžu.

Ker je bil na seji navzoč tudi predsednik občinskega odbora ZZB NOV Jesenice, ki je povedal, da dobiva občinski odbor pritožbe zaradi nepravilnih rešitev vlog iz prejšnjih let za dvojno delovno dobo, so sklenili, da bodo sklicali članski sestanek in se s člani ZB o tem pogovorili.

Sklenili so tudi, da bodo navezali stike z vsemi komisijami pri občinskem odboru ZZB NOV in jim pomagali pri njihovem delu. Predvsem

Kako bomo počastili spomin na padle

V petek, 14. oktobra, je krajevni odbor ZZB NOV Plavž povabil na svojo sejo tudi predstavnike jeseniških osnovnih šol »Tone Čufar« in »Prežihov Voranc« ter srednjih šol, da se pogovorijo o programu komemoracije na dan mrtvih na grobišču padlih borcev na Jesenicah.

Ker letos praznujemo tudi 25-letnico vstaje, so se dogovorili, da bodo temu primer- no počastili tudi spomin padlih borcev.

Pričetek komemoracije bo ob 10. uri dopoldan na dan mrtvih na grobišču padlih borcev na Jesenicah. Najprej bo imel 10-minutni govor srednješolec, nato pa bodo sledile zborovske recitacije 8. razreda osnovne šole »Tone Čufar«, po končanih recitacijah pa bo zapel pevski zbor zadnjega letnika srednje šole dve žalostinki in borbeno pesem. Nato bo zaigrala godba na pihala.

Ureditev in okrasitev grobov padlih bo prevzela šolska mladina obeh osnovnih šol pod vodstvom hortikulturnega društva z Jesenic in občinskega komunalnega podjetja. Poleg skupnega grobišča padlih borcev bo osnovnošolska mladina uredila in okrasila vsa spomeniška obeležja. Za razumevanje in pomoč se je predsednik ZZB NOV terena

Plavž toplo zalagali priporočil, da dana tudi med za grobove padlih ne bodo zapušča predvsem zadn

Nujno pa bo pati in prene grobišče padle ta Horvata-Zve kopan na Belci da bi letos delk venec na njego Dogovorili so legacija občin ZZB NOV Jes

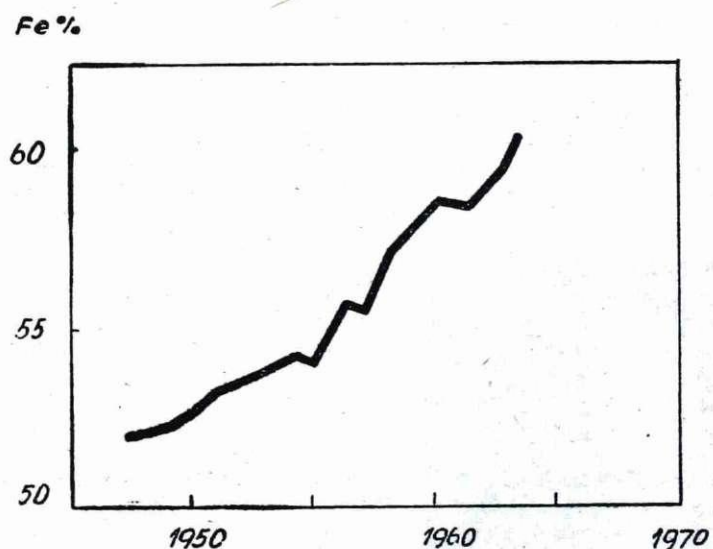
Na Jožeta Gregorčiča smo praveč pozabili

Ta naša ozka savska dolina nam je dala nekaj pomembnih mož. Spominjamo se jih s priložnostnimi proslavami njihovih rojstva ali smrti. Med te pomembne može po vsej pravici štejemo našega rodnega heroja Jožeta Gregorčiča. Toda naj smo pozabili. Nedavno, 9. septembra, je minilo 24 let od njegove smrti na Jelovici. Ni prav, da nam »uide« obletnica smrti moža in človeka, ki je vse svoje življenje posvetil velikim in uresničljivim idealom. Pozabili smo na našega prvega gorenskega partizanskega komandanta. Naši gledališčniki so se primerno oddolžili Tone- tu Čufarju, šolniki in šolska mladina Stanetu Žagarju, strelci Matiji Verdniku-Tomažu itd. Jeseniški nogometaši so nekaj let po vojni s ponosom in častjo zastopali barve

Razvoj proizvodnje grodlja in jekla

NADALJEVANJE IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE

V ZDA so več desetletij izkoriščali velika nahajališča železne rude v Michiganu in Minnesoti. Ob koncu druge svetovne vojne je postalo jasno, da bo treba najti še druga nahajališča za potrebe ameriške železarske industrije. Z obširnimi raziskavami v Kanadi, Južni Ameriki in Afriki so odkrili obsežna nahajališča železne rude, ki je bila primerna za takojšen prevoz po morju. Istočasno so v ZDA pospešili raziskave na poskusnih napravah za iskanje metod, ki bi omogočale ekonomsko proizvodnjo bogatih koncentratov iz revnih železnih rud. Brez naporov na tem področju bi vsebnost železa v rudah za plavž postopoma pričela padati z dolgoletnega povprečja okoli 52 %. Vendar je povprečna vsebnost železa v kovinskem delu vsipa postopoma naraščala od 51,9 % v letu 1948 na 60 % v letu 1963 (slika 2).

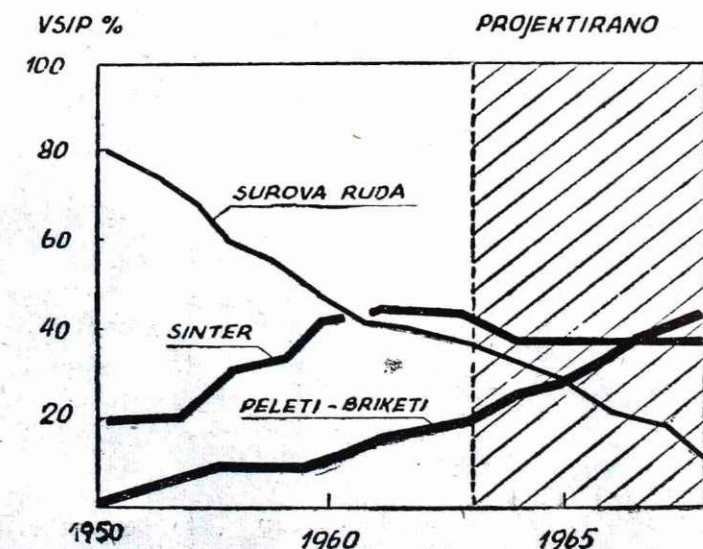
Slika 2 — Povprečna vsebnost železa v kovinskem delu vsipa za plavže je narasla od 51,9 % v letu 1948 na 60 % v letu 1963

Ta povečana količina železa v vsipu plavžev je bil skupen rezultat uporabe tujih rud, sintranja drobnih rud in uvajanja peletov, proizve-

denih iz koncentratov revnih rud. Prvič so pričeli industrijsko proizvajati pelete in koncentrate revnih rud v letu 1955. V zadnjih letih je

proizvodnja peletov vedno bolj naraščala in pri tem uporabljajo različne proizvodne naprave kakor tudi surovine. V letu 1968 bodo

vsebovali vsipi plavžev 40 do 45 % peletov in enako količino sintra, tako da bo surove rude ostalo le okoli 15 % (slika 3). Izredno znižanje

Slika 3 — Kovinski vsip plavžev se je v zadnjih 15 letih temeljito spremenil. Poraba surove rude se je zmanjšala od 80 % v letu 1950 na 38 % v letu 1963. V letu 1968 je predvidena poraba surove rude samo v višini 15 %

surovode v letu 1963 in 15 % v letu 1968. Primeri številnih ki jih znam nologi železar Ob ta veliki samo 15 leti znati liko ž železate ind vojnikov

3.25
3.00
2.75
2.50
2.25
Slika — Celo nega plavža j letih kakuje

na padle borce

Plavž toplo zahvalil predstavnikom jeseniških šol in jim priporočil, da bi šolska mladina tudi med letom skrbela za grobove padlih borcev, da ne bodo zapuščeni, kot so bili predvsem zadnja leta.

Nujno pa bo treba prekopati in prenesti v skupno grobišče padlega borca Benota Horvata-Zvonka, ki je pokopan na Belci. Dobro bi bilo, da bi letos delegacija odnesla venec na njegov grob.

Dogovorili so se, da delegacija občinskega odbora ZZB NOV Jesenice položila

venec pred centralni spomenik padlim žrtvam za svobodo pred železniško postajo na Jesenicah, delegacija občinskega odbora SZDL Jesenice bo odnesla venec na grobišče padlih borcev v Radovljico, delegacija OK ZKS Jesenice v Begunje, delegacija naše železarne pa v Drago pred spomenik talcev.

Ker bo žalna svečanost v počastitev padlih borcev v dopoldanskih urah, računajo, da se bo jeseniško prebivalstvo polnoštevilno udeležilo komemoracije in počastilo spomin na žrtve za svobodo.

Karel Zorko

vska do-
la nekaj
Spomi-
riložnost-
njihove-
rti. Med
nože po-
emo na-
Jožeta
la nanj
davno, 9.
nino 24.
smrti na
da nam
a smrti
i, ki je
je posve-
uresničji-
Pozabili
rvega go-
izanskega

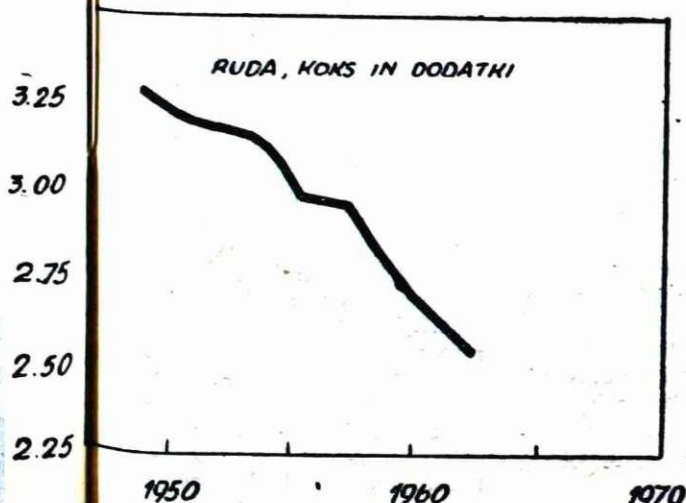
ki so se
ili Tone-
ki in šol-
anetu za-
tiji Verd-
d. Jeseni-
so nekaj
ponosom
ali barve

surovine v vsipu plavžev, od 80% v letu 1950 na 38% v letu 1963 in na predvidenih 15% v letu 1968, je samo en primer številnih sprememb, ki jih poznamo danes v tehnologiji železarske industrije. Ob takšnih velikih spremembah samo 25 letih je treba priznati veliko življenjsko silo železarske industrije. V razvoju in naprav za

koncentriranje ter sintranje rud so vložili v ZDA približno 2 milijardi dolarjev. Nemogoče pa je ugotoviti vse napore, ki so jih vložili v raziskovalno in razvojno delo ter v poskusne naprave.

Skupen rezultat stalnega izboljševanja vsipnega materiala za plavže je razviden iz slike 4. Pove nam, da so v (nadaljevanje prihodnjič)

TONE GRODLJA

Slika 4. Celotna teža plavžarskega vsipa na tono proizvedenega železa je v zadnjem obdobju zelo padla. V prihodnjih letih bomo še nadaljnje znižanje.

MIHA KLINAR ČAS NA BREZGESTJU

III. del Farizeji

25. nadaljevanje

Tako je naročil orožniškemu komandirju okrajni načelnik, prijatelj in somišljenik poslanca Smajda. Orožniške sile morajo ostati na svojem mestu. Tudi tedaj, ko bi se vojska umaknila iz doline. Njihova dolžnost je, da v primeru umika preprečijo ropanje in anarhijo. Nemci vendar niso Turki. Nemci ljubijo red. Zato jih bo treba sprejeti disciplinirano. Edini, ki so nevarni redu, so komunisti.

»V primeru umika naše vojske jih bo treba izolirati. Do takrat pa bodite previdni. Ukrepi proti komunistom, če bi jih podvzeli že sedaj, bi lahko povzročili razburjenje med delavstvom in nepotrebne nemire. To pa bi lahko razkrojilo komaj doseženo enotnost in slogo strank v ustanovljenih občinskih narodnih svetih.

Ukaz je tak, kakor da se upravna oblast ne pripravlja na obrambo proti Hitlerju, marveč na vojno proti komunistom.

»Toda ukaz je ukaz! In naposled je morda res najbolj pametno, da se pripravljamo na okupacijo. Med dvema mlinskima kamnoma ne bomo mogli kljubovati. Mirna, disciplinirana predaja nam nikakor ne more škodovati, marveč nam lahko samo koristi.«

Tudi orožniški komandir ne misli drugače kakor občinski možje, ki kujejo v Katakombah predvidevanja in načrte za prihodnost. Njihova pričakovanja in ugibanja jih spravljajo v nestrpnost. Kljub zaupanju v svoje voditelje vseeno niso povsem gotovi, če bodo novi gospodarji hoteli upoštevati njihove želje in predloge.

»Seveda jih bodo!«

»Zakaj neki bi jih ne?«

Tako se bodre. Toda negotovost je vseeno prisotna. Plazi se jim v možgane in v srce. Povzroča tesnobo. Stiska jih. Teži. Spreminja se v breme, ki ga ni lahko nositi in ga bodo lahko odložili šele tisti trenutek, ko se bo zgodilo, ko bodo tu Nemci.

»Najbolje bi bilo, da bi bilo že jutri. Prav lahko bi se pripeljali z oklopnim vlakom skozi predor.«

»Predor so popoldan zaminirali. Bojim se, da bi ga v trenutku, ko bi zaslišali v predoru ropot vlaka, spustili v zrak.«

»To bi bilo treba preprečiti,« pravi Bregar in predlaga, naj bi razpravljali o tem.

»To je stvar vojske. Pri tem smo mi brez moči in je vsako naše razpravljanje odveč,« zavrne Bregarja Mozoljec.

»Vojska? Prav tega se bojim,« pravi župan. »Vojska lahko prepreči z nepredvidenimi dejanji vsa naša predvidevanja in pričakovanja.«

»Se več! Naše početje bi lahko kak neprišteven oficir imel za izdajo.«

»Kakšno izdajo? Udari naj čez mejo, če je dovolj močna, in porazi Hitlerja,« se razburja Bregar, ki mu kaplanove besede o izdaji niso všeč.

»Menda nismo izdajalci, če se brigamo za prihodnjo usodo našega naroda,« ga beseda izdaja žali.

»Seveda nismo! A vojski je trenutno Slovenija in slovenski narod prekleto malo mar,« pravi Rajmar, ki je doslej molčal in jih samo pazljivo poslušal, njegove misli pa so bile onstran Karavank.

»Da, in prav zaradi tega moramo biti previdni,« pravi kaplan Mozoljec.

»Ko bi bila Slovenija na grški in ne na nemški meji, bi bili lahko sedaj brez skrbi zase in za slovenski narod. V najslabšem primeru bi se lahko umaknili v Grčijo, za grško mejo, kjer se bo fronta prav gotovo ustavila brez nevarnosti, da bi nas napadci zadržili v vrečo, v kateri se je davi znašla vsa Jugoslavija.«

»Res, prava vreča,« pritrjujejo županu, pred očmi pa jim lebdi zemljevid Jugoslavije, obkrožen od samih osonih držav in Hitlerjevih zaveznikov.

»In mi smo prav na dnu vreče in ne pri vrhu, da bi lahko ušli skozi grško odprtino. Pa smo še pred štirinajstimi dnevi imeli na mejah same prijateljske države. Le kaj so mislili oficirji, ki so napravili državni udar! Niso pomislili, da je to samomor Jugoslavije! V trenutku so uničili dolgoletna prizadevanja naše stranke in njenih vlad, ki sta napravili iz Jugoslavije državo miru in gospodarske prosperitete. Zdaj pa smo zopet tam, kjer smo bili

v času Zivkovičeve in Jeftičeve vladavine.«

»Se slabše! Takrat smo bili samo obdani z državami in se z njimi po časopisih prepirali, zdaj pa smo z njimi v vojni.«

»Da, v vojni,« se kaplanove besede odbijejo od njihovih ust kakor mračen odmev.

»Slepici niso videli, da nismo več v dvajsetih letih, ko so države zmagovalke diktirale evropsko politiko in ko smo tudi mi lahko brez strahu za naše koristi zabavljali čez Nemce in Nemčijo. Danes smo leta 1941 in je Nemčija nepremagljiva, najbolj mogočna sila na svetu. Ko bi ne bilo oficirske neumnosti v Beogradu, bi bila lahko tudi naša država v sklopu držav, ki oblikujejo prihodnost Evrope in prihodnost sveta.«

Županu se trgajo besede iz srca. Njegov glas prihaja iz grla, kakor da mu gre na jok. Tudi drugih se loteva čudna nostalgija in jim prepaja pogovor o koristni politiki njihove stranke, ki je bila do 27. marca na oblasti. Dolgo govore o brošurah, ki jih je stranka izdala pred zadnjimi državnozborskimi volitvami. V duhu jim migotata kliširani risbi »Jugoslavija včeraj« in »Jugoslavija danes«, prva, zarisana z bodočimi žicami, s katerimi so bile začrtane meje in z vojaki, prisiljenimi, da so bili sleherni trenutek pripravljeni za obrambo ali napad, druga brez teh žic, namesto vojakov pa so bile narisane na mejah čebelnice, kot simbol marljivega in ustvarjalnega dela.

»In vse to je ustvarila naša stranka,« govori župan, kakor da bi govoril pogrebu in z žalostnim glasom slavil pokojnikov zasluge. Lahko bi bilo, kakor je že dve leti v Spaniji ali kakor na Slovaškem. Župan govori o napredku, a korupcijo, nasilne zlo me delavskih stavk in vse drugo, kar je postavljalo zeleno vladavino v drugačno luč, zamolčal, saj govori o stranki, ki so jo pučisti nasilno odstranili z oblasti in pokopali, a s tem zadeli smrtni udarec tudi Jugoslaviji.«

»Mi si lahko umijemo roke!«

»Tako je. Če bo Jugoslavija razpadla, mi nismo krivi.«

»Oni so grobarji in ne mi!«

»Zato nima nihče pravice, da bi nas psoval z izdajalci in imenoval skrb za prihodnost našega naroda za izdajalsko početje.«

»Mislim, da nam tega ne bo nihče očital, tudi ko bi se zgodil čudež in bi Nemčija to vojno izgubila,« pravi kaplan Mozoljec in odkrije sedanjo taktiko strankinih voditeljev, o kateri mu je pripovedoval Smajd. Pravzaprav bi moral o tem molčati. Toda tu so samo taki člani stranke, ki so najbolj zaupljivi in ki teh besed o trojni taktiki strankinih voditeljev ne bodo obešali na veliki zvon.

»Torej urednik Slovenca Kuhar in kaplan Gabrovšek sta šla v London že tridesetega marca?«

»In sta seznanjena, kaj nameravamo?«

»Razumljivo,« pravi kaplan s pokroviteljsko pomembnostjo.

»In ministra Krek in Kulovec, ki bosta ostala pri vladi?«

»Zakaj vprašujete? To je vendar skupni sklep našega vrha!«

»Potem je vseeno kdo zmaga in se nam ni treba bati ničesar!«

»Ničesar! Mi tu se bomo ravnali po banovih in Smajdovih navodilih! To pa terja od nas disciplino in skrajno previdnost vsaj toliko časa, dokler je tu še vojska. Prvo nalogo smo že opravili. Občinski narodni svet je ustanovljen na našo pobudo in pod našim vodstvom, toda o našem sedanjem pogovoru člani drugih strank ne smejo za sedaj vedeti niti besede. Policijo in žandarmerijo vodijo naši ljudje. Vendar njihove sile ne bodo zadoščale, če bi ob umiku vojske prišlo do neredov in anarhije. Okrepiti jih bo treba s pomožno stražo. V tej pa morajo biti naši v večini, a vodstvo mora biti povsem naše. Kaj ko bi poveljstvo prevzel kdo izmed nas?«

»Predlagam tajnika Rajmarja,« se oglasi Bregar.

»Bi te straže ne prevzel raje sam,« se Rajmar brani.

»Jaz nisem bil nikoli vojak,« pravi Bregar.

»Saj prav zaradi tega, ker bom moral jaz v vojsko, čim bo objavljena splošna mobilizacija.«

»Ce sprejmeš poveljstvo, bomo dosegli, da boš oproščen. In prav tako vsi, ki jih bomo potrebovali. Večinoma bodo to naši fantje!«

»Vseeno bi raje videl, da bi bil kdo drug,« ne kaže Rajmar nobenega veselja do poveljniškega položaja pomožne straže, v resnici pa se veseli, saj bo imel v rokah sredstvo, ki ga bo lahko uporabil v zaščito hitlerjancev, ki so še ostali tu in jim je danes žal, ker se niso smeli umakniti v Nemčijo.

K odprtemu pismu Upravnemu odboru

Ko sem prebral odprto pismo upravnemu odboru, ki ga je napisal tov. Slovenko, sem najprej onemel, ko pa sem ga prebral še enkrat, sem se počutil kot nekdanji borec prizadetega, razočaranega in ogoljufanega. Vsi tisti ideali, ki sem jih še neke čuval in gojil iz vojnih dni do danes, so na mah splahnili.

Hvala tov. Slovenku, dami je odprl oči. Res se ne morem pohvaliti, da sem bil že leta 1941 v partizanih, vendar lahko skromno priznam, da sem šel leta 1943, potem ko sem se vrnil iz internacije in se še dobro popravil nisem, v partizane, kamor sem sledil svetlemu primeru soborcev iz leta 1941 in 1942. Naj sedaj tudi sledim tem? To naj bo samo uvod za tiste, ki teh občutkov pri branju Slovenkovega odprtega pisma niso imeli.

Tov. Slovenka pa bi vprašal semo eno. Ali bo po tem svojem javnem nastopu lahko še kdaj mladim ljudem, porajajoči se novi generaciji, rekel, da se je nekoč boril za to, da bi ustvarili novo družbo, da se je nekoč boril za socialistične družbene odnose, v katerih velja načelo: »Vsak po svojih sposobnostih, vsakemu po njegovem delu.« Ne verjamem, saj je s tem pismom dokazal, da želi plačo za delo, ki ga opravlja, za dodatek pa še pokojnino, zato ker je bil borec NOV od leta 1941. To ni osamljen primer, takšnih je še več in verjamem, da je prav to vodilo upravni odbor, da je sklenil, da bo 1. januarja 1967 prenehalo delovno razmerje vsem upokojenim uslužbencem in delovodjem, ki so še naprej po upokojitvi v delovnem razmerju. Menim, da je sklep upravnega odbora na mestu. Tudi zakonit je po mojem mnenju in smo na takšen sklep že dolgo čakali, tem bolj, ker je pri nas vedno več mladih ljudi brez dela. Mogoče bo tov. Slovenko tem mladim ljudem lahko dopovedal, da morajo čakati še nekaj časa na delo, da morajo še malo zategniti pas, saj ga je on tudi med vojno. Zdi se mi, da zakonodajalec ni bil takšnega mne-

nja kot tov. Slovenko in da je z bonitetami borcem do 9. sept. 1943 dal možnost, da se preskrbijo tisti borci, ki zaradi posledic vojne ne morejo delati do 60. leta starosti, da bi si pridobili pravico do polne pokojnine.

V odprtem pismu tov. Slovenka me je zabolelo tudi to, da očita upravnemu odboru, da deli v tovarni sodelavce v dva razreda, sam pa nas borce tudi deli na dva razreda, ne samo na dva, še na več. Na tiste, ki so šli v partizane leta 1941, na tiste do 9.9. 1943, pa na tiste, ki so šli po tem datumu v partizane. Na tiste, ki pa so komaj pričakali, da bodo odšli v pokoj, ker jim posledice

vojne ne dopuščajo, da bi še delali, pa je tov. Slovenko pozabil, mogoče so med njimi tudi takšni, ki so kot on že leta 1941 odšli v partizane.

Zdaj pa jaz sprašujem tov. Slovenka, ali ne gre po njegovih trditvah res za bolj zaslužne in manj zaslužne. Razčistimo to vprašanje! Tovariši soborci, roke na srce in bomo samo za trenutek tako skromni kot včasih ter priznamo, da nam je družba za to, ker smo se borili, dala dovolj, več, kakor zmore. Tudi to priznamo, da marsikdo od nas zaseda delovno mesto, ki mu strokovno nismo kos, pa vendar le zato, ker smo bili borci.

Na koncu naj povem, da tudi jaz pišem v svojem imenu, čeprav sem prisluhnil javnemu mnenju. Tov. Slovenku pa moram priznati, da je javno mnenje takšno kot moje.

Milan Polak

Pravica ali privilegij

Zelo me je začudilo odprto pismo tov. Konoblja, ki ga je naslovil na upravni odbor železarne ob njegovem sklepu o prenehanju rednega delovnega razmerja upokojenim sodelavcem v Železarni Jesenice. Res je, da se v zadnjem času precej govori o nadaljnjem zaposlovanju upokojenec, za kar je dalo povod to, ker nekateri smatrajo upokojitve samo kot začetek prejemanja dvojnih osebnih dohodkov za enako delo. Posebno se to kaže pri uslužbcih in delovodjih. Zakoni dajejo določene pravice, ne dajejo pa nikakor nobenih privilegijev.

Posebno se mi zdi čudno, da je bil tov. Konobelj prvi, ki se je oglasil na sklep upravnega odbora, saj v svojem pismu poudarja, da je bil med prvimi v borbi proti osebnemu izkoriščanju. Govori o majhnih otrokih, ki jih morajo nekateri še preživlja-

ti. Čudim se, da ne vidi, da morajo mnogi naši sodelavci samo z enim dohodkom, ki je verjetno manjši kot je njegova pokojnina, preživljati cele družine. Tudi danes se moramo boriti za pravico, ali v isti sapi proti privilegijem.

Smatram, da zakon o pridobivanju pravic za pokojnino udeležencem NOV ni postavil nikjer zahteve, da mora iti borec v pokoj, če je še zdravstveno sposoben za delo in potem nadaljevati z rednim delom. Zakon je imel namen, da zaščiti tiste, ki so zaradi posledic vojne zdravstveno ogroženi in ne morejo dobiti zadostno število let za redno pokojnino. To so le-ti brez dvoma tudi zaslužili in jim ne sme nihče kratiti te pravice. V kolikor se tov. Konobelj še čuti sposobnega za delo, naj se ponovno reaktivira in mu verjetno nobeden ne bo kratil pravice do dela.

Stane Torkar

Na osnovi čl. 22. in 23. Začasnih navodil za urejanje delovnih razmerij Železarne Jesenice

razpisujemo

naslednja prosta delovna mesta:

1. delovodja priprave vložka, D-4, 1 os., elektrojeklarna
2. delovodja modelne mizarne, D-4, 1 os., livarna
3. delovodja vzdrževanja (valj. armatur), D-4, 1 os., profilne valjarne
4. glavni delovodja adjustaže, D-4, 1 os., profilne valjarne
5. delovodja prometne službe, D-4, 1 os., promet
6. dninski delovodja plinske in vodne energije, D-4, 2 os., plinska in vodna energija
7. referent nabave (elektro material), U-4, 1 os., komercialni sektor
8. vodja oddelka za obračun materiala, U-5, 1 os., gospodarsko-računski sektor
9. vodja inventurne komisije, U-4, 1 os., gospodarsko-računski sektor
10. vodja nadzorne službe, U-4, 1 os., splošni sektor

POGOJI:

Kandidati za razpisana delovna mesta morajo imeti: pod točko 1., 3. in 4.: tehnično ali mojstrsko šolo s 6-letno prakso.

pod točko 2.: tehnično ali mojstrsko šolo lesne stroke s 6-letno prakso.

pod točko 5.: prometno-transportno tehnično šolo s prakso, ali srednjo izobrazbo s strokovnim izpitom za prometnika brez javnega prometa in 8 let prakse.

pod točko 6.: tehnično ali mojstrsko šolo strojne stroke s 5-letno prakso s pogojem, da ima že opravljen strokovni izpit za strojnika kompresorskih postaj ali črpalnih postaj ali polnilca tehničnih plinov.

pod točko 7.: višjo komercialno šolo s 5-letno prakso v železarstvu.

pod točko 8. ekonomsko fakulteto I. ali II. stopnje s 3-letno prakso

pod točko 9.: višjo ali srednjo ekonomsko šolo s petletno prakso.

pod točko 10.: višja ali srednja izobrazba in najmanj 8 let zaposlitve v Železarni Jesenice, zaželeni tečajji ali praksa iz stroke.

Pismene prijave z rojstnimi in ostalimi podatki, navedbo šolske in strokovne izobrazbe ter kratkim opisom dosedanjih zaposlitev, morajo kandidati predložiti v roku 15 dni po objavi razpisa kadrovskemu sektorju Železarne Jesenice.

Kadrovski sektor

Jugoslavija in regionalne gospodarske skupnosti

Na svetovnem tržišču naša dežela ne igra kaj prida pomembne vloge. Kljub temu pa ima izvoz za nas zelo velik pomen, saj že zdaj izmenjavamo približno 15% vsega našega družbenega proizvoda. To dejstvo postane toliko pomembnejše, če ga primerjamo s položajem drugih dežel. ZDA npr. izvažajo komaj 5% njihovega družbenega proizvoda. V svetovnem izvozu sodeluje naša dežela približno s polovico odstotka.

Obseg in struktura našega izvoza še nista takšna, da bi nam dopuščala »tretman« in-dustrijske države. Na svetovnem trgu »diktira« cene tisti, ki ima najvišjo produktivnost. Tako je in tako bo tudi

ostalo. Zaradi takega položaja pa nastajajo neprestano možnosti, da tisti z najvišjo produktivnostjo lahko izkorišča ostale in dosega »ekstra profit«.

Naša majhna udeležba v svetovnem izvozu in še zlasti struktura našega izvoza nas postavljata v vrsto tistih držav, ki zahtevajo enakopravne pogoje in možnosti v mednarodni menjavi in delitvi dela ter odpravljanje vsega tistega, kar ustvarja možnosti za diskriminacijo. Ta prizadevanja so vsebovana tudi v naši politiki nevezanosti in aktivne koeksistence. Zato se povezu-jemo zlasti s tistimi silami na svetu, ki zastopajo enaka načela.

Regionalno razvrščanje v okviru EGS, EFTA ali SEV prav gotovo ne prispeva k odpravljanju diskriminacije v svetovni trgovini, čeprav vseh grupacij ni mogoče enačiti in metati v isti koš.

Slovensko gospodarstvo je že lani kazalo težnje, ki so bile bistveno drugačne od teženj celotne jugoslovanske ekonomike. Od vrednosti blaga, ki smo ga iz Jugoslavije izvozili lani na področje EGS in EFTA, je bila Slovenija udeležena približno z eno četrtino, medtem ko je znašal njen delež na področju SEV komaj pičlih 10%. Podobne težnje se kažejo tudi pri uvozu. Zanimivo je tudi to, da

slovenska plačilna bilanca s področjem SEV lani ni bila aktivna, medtem ko je celotna bilanca Jugoslavije aktivna in smo prav zaradi tega lani prvič v mednarodni menjavi nagnili tehtnico v svojo korist.

Ob razglabljanju o našem uvozu in izvozu kaže upoštevati, da zaprto tržišče dežel EGS, ki izvaja diskriminacijo proti tretjim državam, kljub temu funkcionira tako, da njegova trgovina navzven raste. Prav tako raste obseg svetovne trgovinske menjave. Vseeno utegne v prihodnosti ustvariti zapiranje tržišča v okviru EGS za nas zelo ne-ugoden položaj. Zato upravi-

čeno pričakujemo, da bo mogoče zlasti s pomočjo instrumentarija v okviru GATT doseči takšne dogovore s to zaprto gospodarsko grupacijo evropskega zahoda, ki bodo omogočili nadaljnji razvoj trgovine. Če bodo 1. januarja 1967 ukinjene notranje carine med državami EGS, kakor je predvideno, bo to pomenilo nove težave v našem prodoru na ta tržišča. Saj bo takrat na primer blago iz Italije v Nemčiji najmanj za višino carine cenejše kot naše, če ga bomo želeli izvoziti na nemško tržišče. Sredstva in načini, s katerimi bomo poskušali premostiti te razlike, razumljivo ne bodo mogla računati samo na višjo produktivnost, pač pa tudi na naše prizadevanje v razvijanju meddržavnih odnosov.

Koncert v Braniku

Javorniški Svobodaši imajo prijateljske stike s prosvetnim društvom »Franc Zgonik« v Braniku na Primorskem že od leta 1964. Izmenjali so že dva obiska in koncerta, v nedeljo pa so v Braniku gostovali pevci, godbeniki in folklorna skupina, ki jo sestavljajo najmlajši Svobodaši.

V dvorani prosvetnega doma se je zbralo veliko poslušalcev, ki so z navdušenjem spremljali program in izvajalce nagradili z aplavzom. Tudi nastop mladih Svobodašev so sprejeli navdušeno, saj takšnih skupin v njihovi okolici sploh ni in tudi godba na pihala je malo. Med poslušalci je bil tudi njihov rojak in izseljenec iz Argentine Andrej Škrbec, direktor slovenskega časopisa »Lipa« iz Buenos Airesa. Po končanem koncertu nam je povedal, da v svoji stari domovini ni bil že 38 let in da se je od takrat pri nas veliko spremenilo. Daleč za nami so že stari časi, ko Slovenci na Primorskem niso smeli glasno povedati tisto, kar bi radi, saj so fašistične oblasti temeljito poskrbele za zatiranje slovenske pesmi in vsega, kar je bilo slovensko. O gostovanju javorniških Svobodašev v Braniku je povedal, da ni samo pomembno zaradi sodelovanja na kulturnem področju, ampak tudi iz drugih razlogov. Takšna gostovanja potrjujejo, da ni več razlik med posameznimi pokrajinami kot so bile včasih, ampak

Novi šolski prostori na Koroški Beli

Adaptacija stare osnovne šole na Koroški Beli je končana. Delavci SGP Gorica so v nekaj mesecih prenovili razpadajočo stavbo, tako da bodo po dvajsetih letih v kratkem spet začeli s poukom. V stari šoli, v kateri so vsa povojna leta stanovale družine in občasno tudi samski delavci, bo sedem lepih učilnic in ostali prostori, ki jih šola potrebuje za redno delo z učenc. Tudi parketarji so delo zaključili, v nove učilnice pa je treba namestiti le še šolsko opremo.

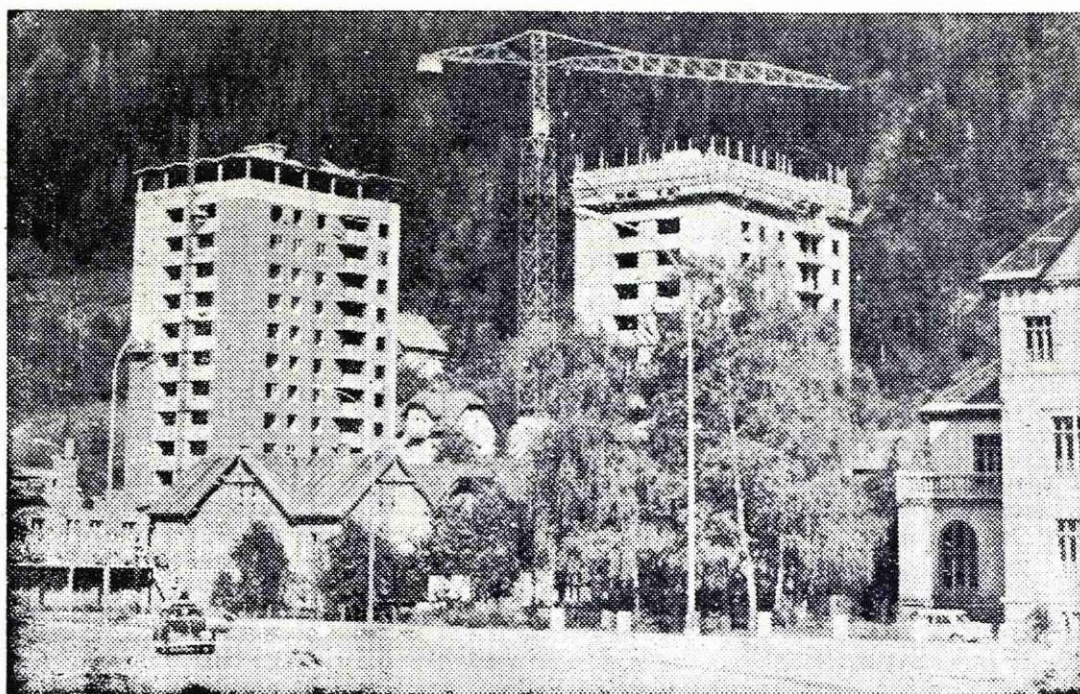
Predvidevajo, da bodo šolsko opremo dobili v zadnjih dneh oktobra ali v prvih dneh novembra, takrat pa bodo organizirali tudi otvoritveno svečanost, na kateri bodo sodelovali učenci osnovne šole z recitacijami in pevskimi točkami ter godba javorniške Svobode.

K otvoritvi nameravajo povabiti predstavnike železarne, ki je za popravilo stavbe pokazala veliko zanimanje in tudi prispevala okrog 30 milijonov dinarjev. Razen teh bodo povabili tudi predstavnike občinskih forumov, družbeno političnih organizacij Javornika in Koroške Bele in druge goste.

- or

nastopajo Slovenci z besedo in pesmijo enotno vsepovsod. Izrazil je željo, da bi si še pred odhodom v Argentino ogledal Jesenice, saj je o Jesenicah in železarni bral in slišal zelo veliko. Javorniški Svobodaši so njegovi želji ustregli in ga povabili, naj pride skupaj s pevskim zborom iz Branika na Javornik, kjer bodo ob dnevu republike organizirali skupen koncert v dvorani osnovne šole. Gostitelji so se zelo potrudili, da je bilo bivanje javorniških Svobodašev v Braniku zelo prijetno in da je noč od sobote na nedeljo minila v prijetnem razpoloženju. Gostom z Javornika so ponudili vinsko kapljico, saj je bila vinska letina zelo dobra. Sicer je res, da pridelek ni bil obilen, vendar vino je kvalitetnejše kot prejšnja leta. Prebivalci Branika, zlasti pa predstavniki društev in organizacij so izrazili, da bi sodelovanje med Javornikom in Branikom razširili tudi na ostala področja in predlagali, da bi še letos organizirali srečanje članov TVD Partizan iz obeh krajev.

- or

V januarju 50 novih stanovanj

Z dograditvijo treh dvajstnadstropnih stolpnice, ki jih gradi »Gradis« poleg gimnazije, se bo zunanji izgled Jesenic izboljšal, ker le velike stavbe dajejo vtis mestnega okolja. Poleg teh so na tem mestu predvidene še podobne stavbe, pred železniško postajo bodo začeli graditi blagovnico — S market, tako da bo

ta del mesta res lahko predstavljal mestno središče. Urbanistični načrt predvideva tudi še gradnjo hotela ter večjih stavb tja do novega podvoza, vendar je to zaradi pomanjkanja sredstev še tako daleč, da ne bi o tem govorili.

Gradis bo v kratkem dokončal stolpnico. Čez dve leti,

ko bodo dograjene vse tri, ki so sedaj v gradnji, bo imelo 150 družin lepa in res komfortna stanovanja, ki bodo opremljena s sodobnimi higienskimi prostori vzdanimi omarami, v kuhinji bo kombiniran električni in plinski štedilnik. Stanovanja bodo prostorna, prostori pa so razporejeni dokaj funkcionalno.

Prva stolpnica bo vseljiva v januarju prihodnjega leta, druga v maju prihodnjega leta, medtem ko bo tretja, za katero so trenutno zgrajeni le temelji dograjena šele čez dve leti. Vsa stanovanja v drugi stolpnici je odkupila železarna.

Verjetno bosta pred koncem leta dve stanovanji razstavljani, načrt razporeditve prostorov pa je že sedaj razstavljen v hodniku pred Stanovanjskim podjetjem.

S.H.

Ženske rute tudi za dolgolasce

V torek, 17. oktobra, so v DE vzdrževanje Javornik zahtevali, da so skladiščniki izdali potrebno število ženskih rut tudi za sodelavce z dolgimi lasmi. Nekateri delovodje menijo, da je treba za dolgolasce v tovarni zavzeti enaka stališča in merila kot za ženske, ki so zaposlene v tovarni. Tako so morali dolgolasci pretekli torek delati v ženskih rutah in ne v čeladah. Ta proces so opravili tudi nekoliko ostro, vendar opozorilo je zaleгло, saj so se prenekateri dolgolasci še isti dan odločili za skrajšanje las; tako da so spet po svojem izgledu enakovredni svojim sodelavcem.

P.K.

Jesenski zbor gornikov na Vršiču

Letošnja planinsko alpinistična sezona je bila dokaj uspešna. V soboto, 22. in v nedeljo, 23. oktobra, bodo o teh uspehih in neuspehih spregovorili na vsakoletnem zboru alpinistov in gorskih vodnikov, ki bodo v novem Tičarjevem domu na Vršiču. V letošnjem jubilejnem letu so marljivi gorniki obnovili, povečali in modernizirali več planinskih objektov širom naše domovine, in tako kljub težavam dostojno počastili 25-letnico vstaje naših narodov. Zelo pa so povečali tudi svojo aktivnost. Naši plezalci in alpinisti so kljub skrajno neugodnemu vremenu preplezali tako doma kot v tujih gorah vrsto zahtevnih prvenstvenih vzponov v previsnih in prepadnih stenah. Na letošnjem zboru se bodo pomenili tudi o gorski vodniški službi, ki je bila ustanovljena že pred leti, vendar gorski mvodnikom ni uspelo utrditi, pomnožiti in pomladiti svoje organizacije, pred katero so velike in odgovorne naloge. O vsem tem se bodo pogovarjali na sobotnem in nedeljskem zboru v Tičarjevem domu na Vršiču. Prav gotovo pa se bodo pomenili tudi o tem, da ni prav, da smo zanemarili oziroma nismo znali primerno in dostojno proslaviti 180-letnice prvega pristopa na Mont Blanc, da smo se komaj spomnili 60-letnice prvega vzpona čez severno steno Trigla-

va, da smo pozabili na 100-letnico vzpona starostne slovenskih planincev Franceta Kadilnika na Triglav in 70-letnico Triglavskega doma na Kredarici.

Kaj več pa bodo morali spregovoriti tudi o pridobiva-

nju mladih, veliko obetajočih plezalcev in alpinistov v aktivne vrste, o vzgoji mladih plezalcev in gorskih vodnikov ter o vključevanju starejših plezalcev in alpinistov v organizirano delo.

Zuro

Obisk pri kranjskogorskih športnikih

Naš največji zimskošportni center je brez dvoma Kranjska gora. Športni delavci Kranjske gore so začeli graditi nov športni dom na Zagmajnici poleg hokejskega igrišča — in tako ni bojazni, da bi kmalu izgubili ta primat pri nas. Letos poleti so novi športni dom spravili do strehe, sedaj pa se jim je zataknilo — zmanjkalo je denarja. To ne bi bilo tako hudo, če ne bi do sedaj vložili v izgradnjo doma toliko prostovoljnega dela. Denar so imeli le za najnujnejše stvari, kot so železo, opeka in za uporabo strojev. Ves ta denar so marljivi športni delavci prislužili sami in do sedaj niso dobili od nikoder nobene denarne pomoči. Nasprotno, kjerkoli zaprosijo za denar, povsod naletijo na gluha ušesa. Za dograditev doma pa bi potrebovali le še skromnih 10 milijonov S dinarjev.

V novem športnem domu

bodo dobili prostore vsi športniki in bodo komfortno urejeni. V zgornjih prostorih bodo uredili sobe s 30 ležišči, v kletnih prostorih bodo garderobe in dve delavnici, v srednji etaži zgradbe pa sejna soba, kuhinja in restavracija. Predsednik športnega društva Kranjska gora Tone Židan je povedal, da bo dom na razpolago vsem športnikom, ki bodo vadili in trenirali v Kranjski gori. Cena penziona bo mnogo nižja kot v hotelih in bodo športniki lahko poceni preživeli nekaj dni na pripravi. Zamisel ni slaba in bi jo bilo treba v prihodnje podpreti ter najti nekje denar za dograditev doma. Športni delavci in športniki Kranjske gore to prav gotovo zaslužijo.

K. P.

Dopisujte v ŽELEZARJA

Uporabniki cest

Zadnje čase se vse bolj pogosto primeri, da kolesarji vozijo zvečer in ponoči brez prižganih luči, ali pa se celo po dva vozita na enem kolesu. Po izjavah miličnikov to velja predvsem za kolesarje, ki se s popoldanske dnine vračajo zvečer domov.

Ker takšna vožnja ogroža kolesarja samega in tudi ostale uporabnike cest, bodo odslej naprej miličniki ob takih primerih strožji. Zakon predvideva za takšen prekršek mandatno kazen od 500 do 1000 S din, če pa kolesar težje ogroža varnost prometa, pa je miličnik dolžan kršitelja prijaviti sodniku za prekrške, ki lahko izreče kazen v znesku od 3.000 do 30.000 S din, ali do 30 dni zapor.

Za kolesarje velja predvsem naslednjih deset pravil:

- kolesar mora voziti po skrajni desni strani vozišča;
- kadar jih je več, morajo voziti drug za drugim;
- kadar ima cesta kolesarsko stezo, ali drugo za kolesarje določeno površino, mora kolesar voziti le po stezi ali označeni površini;
- kolesar se v prometu ne sme držati za drugo vozilo;
- ne sme voziti na kolesu drugih oseb, razen otrok in še te le tedaj, če ima poseben sedež in ročico za noge;
- na kolesu ne sme voziti predmetov, ki ogrožajo varno vožnjo;
- za kolo ne sme imeti privezane prikolice ali drugega vozička;
- pri vožnji ne sme poleg sebe voditi še drugega kolesa;
- ne sme se voziti, ne da bi držal za krmilo.

Kolesarji morajo poznati tudi prometne predpise in prometne znake in se po njih ravnavati. Kolesa morajo imeti opremljena z lučmi za osvetljevanje ceste pred seboj, na zadnji strani kolesa pa nameščeno rdeče refleksno steklo, ki je ponoči, če ga z bleščečimi lučmi osvetli motorno vozilo, vidno na razdalji 100 metrov.

Priporočajo pa rdečo luč na zadnjem delu kolesa in na pedalih refleksna rumena stekla.

V prejšnjem tednu je bila prometna nesreča, kakršna se lahko pripeti skoraj vsakemu pešcu, ker po večini ne upoštevamo najosnovnejših predpisov o prečkanju ceste.

14. oktobra sta vozila v približni razdalji 50 metrov tovornjak in osebni avtomobil skozi Javornik. Voznik osebnega avtomobila je okoli 10 metrov za označenim prehodom za pešce opazil pešca, ki je gledal za tovornjakom, zato je začel rahlo zavirati. Pešec je, ne da bi se prepričal, če za tovornjakom vozi še kakšno vozilo, stopil na cesto. Voznik osebnega avtomobila je zavrl ter se umaknil na levo stran cestišča, vendar se nesreči ni mogel izogniti.

Takih in podobnih primerov bi bilo lahko več, saj nič kolikokrat prečkamo cesto poleg prehodov (ki jih na Jesenicah ni malo, tako da se vozniki motornih vozil zaradi tega pritožujejo) med gostim prometom s prepričanjem, da bo še nekako šlo skozi. V večini primerov pridemo skozi, včasih pa kdo obleži na cesti. Še slabše je takrat, kadar prečkamo cesto raztreseni in se niti ne prepričamo, ali se nam približuje kakšno vozilo. In nekaj takega se je verjetno zgodilo v opisanem primeru. Posledice so dokaj hude, saj je pešec huje telesno poškodovan.

S. H.

Nov železniški objekt

Železnica je na mestu nekdanjega manjšega poslopja, v katerem je bila elektrodelavnica, postavila novo večjo stavbo. Le-ta stoji ob progi na Cesti maršala Tita poleg samopostrežne trgovine TP »Delikatese«. V stavbi imajo električarji — vzdrževalci železniške električne napeljave svoje delavnice. Več o tem pa ne moremo napisati, ker predstavlja za železnico nova stavba tako pomemben objekt, da o njej ne smejo dajati nikakršnih informacij in bi se bilo treba obrniti za le-te kar na upravo v Ljubljano. Ker pa je vprašanje, ali bi tam dobili informacije, smo raje novo stavbo fotografirali ter objavili sliko

S. H.

Prostovoljno delo na Črnem vrhu

Smučarski klub Jesenice je poleg ostalega dela sprejel tudi obvezo, da bo skrbel za gradnjo in vzdrževanje smučarskih objektov, ki so namenjeni za tekmovalno in rekreativno smučanje.

Zaradi izredno težkega in zahtevnega terena se smučanje kot rekreacijski šport ni moglo povsem razviti, saj je bilo le preveč zviti in zlomljenih nog ter drugih telesnih poškodb, poleg tega pa še precejšnja materialna škoda zaradi zlomljenih smuč, palic in podobno.

Zato si je smučarski klub zadal nalogo, da do zime uredi tekmovalne proge, predvsem pa proge za rekreativno smučanje.

Člani smučarskega kluba, predvsem mladinci in mladinke, so se že udeležili prve prostovoljne delovne akcije za ureditev smučarskih terenov v nedeljo, dne 16/10/1966. Ker je dela še veliko, pozivamo vse ljubitelje smučanja, da s prostovoljnim delom pomagajo urediti še neurejene terene in s svojim delom pripomorejo, da bo smuka prijetna.

Delovne akcije bodo vsako nedeljo dopoldan od 8.—12. ure. Zaželeno je, da delovno orodje prinesete s seboj.

Odbor

NAMIZNI TENIS

Krajzljeva prva

V domu TVD Partizan v Logatcu je bil v soboto in nedeljo II. republiški namiznoteniški turnir mladih. Na turnirju se je zbralo več kot sto igralcev in igralk iz vseh slovenskih klubov. Velika udeležba in tesni tekmovalni

prostor nista dopuščala, da bi igralci bele žogice pokazali vse znanje. Na tem tekmovalju so se posebno dobro odrezali nekateri mladi tekmovalci.

Za največje presenečenje pa je poskrbela igralka Jesenice Krajzljeva, saj ni izgubila niti enega seta in tako osvojila prvo mesto pri mladinkah.

Naši ostali predstavniki niso igrali najbolje in s tem dokazali, da še niso najbolje pripravljeni.

Rezultati srečanj mladinke Krajzljeve.

Krajzelj : Virant 2:0, Krajzelj : Cvetek 2:0, Krajzelj : Jelar 2:0.

ZAHVALA

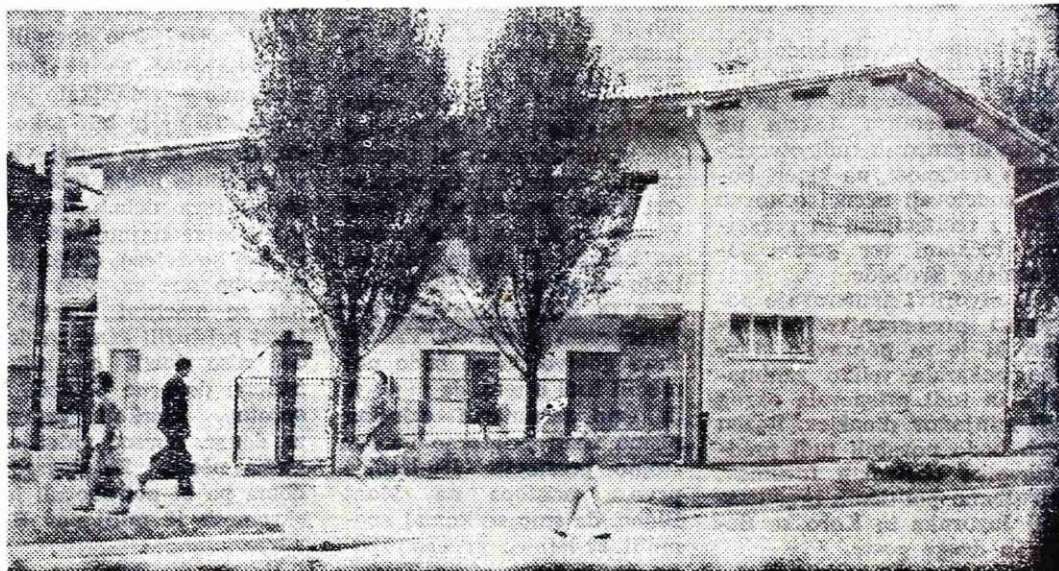
Učenci 8. a in 8. b razreda osnovne šole v Zirovnici se zahvaljujemo upravi železarne, da nam je omogočila ogled obratov. Z zanimanjem smo poslušali oba vodiča tov. Tratnika in tov. Šrancea, ki sta nas seznanila z delom na plavžu, v jeklarni, žebeljarni in HVŽ ter z zgodovino železarstva na Gorenjskem v tehničnem muzeju. Vsepoposod smo srečavali znane obraze delavcev — očetov in bratov, ki so zaposleni v teh obratih. Tudi v prihodnje želimo vsem delavcem železarne polno uspeha in zvrhan koš dobre volje pri napornem delu.

OBVESTILO

Obveščamo vse sodelavce, ki imajo čevlje v popravilu pri čevljarju Janezu Noču, naj jih dvignejo do 16. novembra 1966.

Po 16. novembru čevljar ne odgovarja več za čevlje. Prizadeti naj se zglasijo na Titovi cesti 31 — Jesenice.

Zuro

Kaj bomo gledali v kinu

ŠPORT IN KULTURA

Kino »RADIO«

22. in 23. oktobra ameriški barvni film RAZPOSAJENI DELFIN, ob 17. in 19. uri
24. oktobra francoski CS barvni film CARTOUCHE, ob 17. in 19. uri

25. in 26. oktobra franc. italij. barvni CS film KROG LJUBEZNI, ob 17. in 19. uri
27. oktobra francoski CS barvni film SKRIVNOSTI PARIZA, ob 17. in 19. uri
28. oktobra jugoslovanski film GRENKI DEL REKE, ob 17. in 19. uri
29. oktobra nem.-jugosl. barvni film STO PEKLENSKIH DNI, ob 17. in 19. uri

Kino »PLAVŽ«

22. in 23. oktobra franc. italij. barvni film KROG LJUBEZNI, ob 18. in 20. uri
24. in 25. oktobra ameriški barvni film RAZPOSAJENI DELFIN, ob 18. in 20. uri

26. oktobra francoski barv. CS film CARTOUCHE, ob 18. in 20. uri
27. in 28. oktobra nemški film MORILEC NA DOPUSTU, ob 18. in 20. uri
29. oktobra francoski CS film 100.000 DOLARJEV NA SONCU, ob 18. in 20. uri

Kino ŽIROVNICA

22. oktobra franc. italij. film TAJNI AGENT STANISLAV
23. oktobra sovjetski film ČAS SE JE USTAVIL OPOLNOČI

26. oktobra ameriški barvni film RAZPOSAJENI DELFIN

29. oktobra franc. italij. barvni CS film KROG LJUBEZNI

Kino DOVJE

22. oktobr sovjetski film ČAS SE JE USTAVIL OPOLNOČI,

23. oktobra franc. italij. film TAJNI AGENT STANISLAV

27. oktobra ameriški barvni film RAZPOSAJENI DELFIN

29. oktobra nemški film MORILEC NA DOPUSTU

Kino KOROSKA BELA

22. oktobra nemški film MORILEC NA DOPUSTU

23. oktobra ameriški barvni CS film ČRNE OSTROGE

24. oktobra franc. italij. barvni CS film KROG LJUBEZNI

29. oktobra jugoslovanski film GRENKI DEL REKE

Kino KRANJSKA GORA

22. oktobra ameriški barvni CS film ČRNE OSTROGE

23. oktobra nemški film MORILEC NA DOPUSTU

27. oktobra franc. italij. barvni CS film KROG LJUBEZNI

28. in 29. oktobra ameriški barvni film RAZPOSAJENI DELFIN

Zakaj vse poti vodijo v Ljubljano?

Na dokaj mirnih Jesenicah pred hokejsko sezono že dolgo ni bilo takega živžava, kot je prav letos. Že leta nazaj je staro in mlado komaj čakalo, kdaj se bodo njihovi ljubljenci pogнали za puckom. Najpogosteje v zadnjem času slišimo imena Felc, Tišler, Ivo Jan, vendar o tem tik pred sezono še ne vemo nič točnega.

Pred kratkim sem bil v Ljubljani. Priložnost in okolišje sta me napravila tatu. S članom upravnega odbora Olimpije sem razpravljal o hokeju in bližnji sezoni ter o stvareh, ki žulijo Olimpijo in Jesenice. Nobena tajnost ni več, da nekateri naši igralci škilijo in hočejo prestopiti k ljubljanski Olimpiji. To je potrdil tudi član UO Olimpije, ki je vedel mnogo povedati o zanesljivejšem delodajalcu, boljših »delovnih pogojih« in lepšem zaslužku. Poudaril je, zakaj ne bi šli s trebuhom za kruhom, po poti nogometašev, saj o tem razmišljajo in pripravljajo pot celo višji organi, vsaj nekateri člani HZ Jugoslavije. Šumenje tisočakov in premije premotijo še tako zavzetega amaterja. Poslovni ljudje dvorane Tivoli so to breme prevzeli nase. Igralci bodo plačani iz njihove blagajne, to pa zato, ker HK Olimpija

nima denarja. Prazna blagajna HK Olimpije tudi nič kaj preveč ne mika dobro znanega hokejista Zupančiča, ki se zelo dobro počuti pri nogometnem klubu Olimpije kot rezervni vratar. Sam je funkcionarjem kluba dejal, da ni njegova denarnica nikdar prazna. Olimpijo je zapustil tudi Aljančič. Igrišče v Celju mu verjetno bolj ugaja in vidi boljše perspektivo. Kljub temu, da uprava dvorane Tivoli hoče imeti tako moštvo, ki bo privabilo pod kupolo čim več gledalcev in tako polnilo njegovo blagajno, je v zadnjem času ta načrt nekoliko opustila. Veliko več dohodkov vidi v ostalih prireditvah, kot nastopih pevcev in drugih različnih športnih prireditvah. Zaradi tega se pri HK Olimpiji stalno bojijo, kdaj jim bodo odpovedali gostoljubje in jih postavili na igrišče pred halo. Iz vsega tega lahko sklepamo, da tudi kruh pri Olimpiji ne bo lahek in da lahko privlačnost Olimpije preko noči splahni.

Uprava HK Jesenice se je menda že sprijaznila z morebitno izgubo Felca, Tišlerja in Iva Jana. Enakega mnenja pa niso številni privrženci te dinamične igre na Jesenicah in imajo popolnoma prav. Vse pogosteje se pojavlja na Jesenicah vprašanje, zakaj brez vsake ovire pušča klub igralce in zakaj ne reče tudi Železarna Jesenice odločilne besede. Vsi dobro vemo, koliko stane en igralec. Če bi izračunali vse izgubljene dneve, štipendije, opremo, hranarino in še vrsto drugih stroškov, bi dobili težke milijone, ki bi jih morali pomnožiti s tri. To pa je vsota, ki bi stresla še tako hladnokrvnega in neprizetetega športnika, kaj šele člana kolektiva železarne, ki je leta in leta dajal denar, da so omenjeni trije igralci dosegli tak športni sloves, ki ga danes uživajo. Poglejmo končno enkrat resnici v oči in ne dopustimo, da bi nam posamezniki kalili vodo. V primeru, da se bodo omenjeni trije igralci le dokočno odločili za prestop v drugi klub, naj povrnejo vse stroške, ves denar, potreben za njihovo vzgojo. Samoupravni organi železarne pa naj od omenjenih igralcev zahtevajo povračilo vseh štipendij, ki so jih prejeli med študijem na Jesenicah. Kadrovska služba naj zahteva, da izpolnijo obveze oziroma

pogodbe, ki so jih podpisali. Drugi trn v peti pa je državna reprezentanca. Pred športno dvorano Tivoli so že naredili led. Člani državne reprezentance se te dni urijo na tej ledeni ploskvi. Največ je Jeseničanov in sicer kar enajst. Če štejemo za Jeseničane še Felca, Tišlerja in Ivana Jana ter Galeta, bo državno reprezentanco sestavljalo zopet štiri petine igralcev Jesenic. Po nepotrjenih vesteh bo imela 150 dni skupnih priprav. Poleg tega pa bo odigrala vrsto tekem, od katerih jih bomo Jeseničani videli bore malo. Za tako obširne priprave je potrebno mnogo denarja, opreme, časa in še vrsto drugih stvari. Vse to pa bo zopet moral nositi v glavnem jeseniški železar, ki pri vročih martinovkah preliwa zno: Ždenarjem jeseniškega železarja se bodo zopet kitili drugi, si pripenjali odličja in želi priznanja, ki ga bodo dosegli naši igralci.

In končno, kakor mi je znano, ljubljanska Olimpija že nasprotuje odhodu nekaterih igralcev na priprave državne reprezentance. Pri Olimpiji se dobro zavedajo, da s skupnimi pripravami oškodujejo le klub, ki daje igralce, nikjer pa ni nobenega finančnega uspeha, ali vidnega apredka v tej panogi. Pri Olimpiji se na vse kriplje trudijo, da bi bile vse priprave reprezentance v Ljubljani, saj bo njihov klub dal letos tri ali štiri igralce v reprezentanco.

Vprašujemo se, zakaj ne bi bilo ravno obratno, priprave naj bi bile tam, od koder je največ igralcev. Povsod po svetu, kjer je hokej bolj razvit kot v Jugoslaviji, se reprezentantje pripravljajo po klubih, le za nekaj dni se zberejo in trenirajo skupno. Povsod uravnavajo urnike državnih reprezentanc po koledarjih klubov, le pri nas v Jugoslaviji ne. Verjetno je zadnji čas, da prekinemo s tako nezdravo politiko in pogledamo stvarnosti v oči. Treba bo napeti vse sile, da bi rešili ta problem čimprej. Pri tem naj bi sodelovali vsi — od samoupravnih organov delovnih enot, kjer so zaposleni igralci, do upravnega odbora Železarne Jesenice.

Naloga HK Jesenice pa naj bo zadržati igralce v klubu, ne pa jih tako hladnokrvno izpuščati iz rok in se pri vsem tem opirati na nekaj, česar sploh ne obstaja. Zidati gradove v oblake ni uspelo še nobenemu in tudi upravi HK Jesenice verjetno ne bo. Funkcionarji naj se zavedajo, da brez železarjev tudi hokej ne more živeti.

P. KARLIN

SMUČARSKI SKOKI

Cuznar prvi na Mostecu

Na 35-metrski skakalnici iz umetne mase na Mostecu so bile v nedeljo pregledne tekme skakalcev. Na startu so manjkali samo najboljši, ki so ta čas na pripravah v ČSSR. V nedeljo se je zbralo na startu 38 skakalcev iz osmih slovenskih smučarskih klubov. Pri članih je prvo mesto osvojil Oman iz Kranja, pri starejših mladincih Dolhar iz Ljubljane, pri mlajših mladincih Mesec iz Kranja, pri pionirjih pa je bil prvi Jeseničan Cuznar.

Konkurenca pri članih in starejših mladincih ni bila premočna, medtem ko je bila bolj ostra borba pri mlajših mladincih in pionirjih. Jeseniški predstavniki so skakali odlično in s tem dokazali, da se kar dobro pripravljajo na bližnjo sezono.

REZULTATI:

CLANI: 1. Oman (T) 211,3 (34, 35,5), 2. Gorjanc (T) 189,0 (31, 31,5) in 3. Bogataj (T) 186,3 (32,5, 32).

STAREJŠI MLADINCI:

1. Dolhar (T) 189,2 (33, 32,5), 2. Bizjak (T) 150,3 (27, 27,5), 3. Pudgar (Črna) 146,5 (26, 26,5).

MLAJŠI MLADINCI: 1. Mesec (T) 162,3 (28, 29), 2. Demšar (Jesenice) 150,6 (27, 27), 3. Loštrek (Logatec) 138,6 (27,5, 26,5).

PIONIRJI: 1. Cuznar (Jesenice) 132,8 (22, 25), 2. Oblak (Log) 126,7 (24, 24), 3. Mlakar (Log) 121,7 (22, 23,5).

P. K.

ODBOJKA

Jesenice : Branik - Hoče 3 : 2

Za največje presenečenje so tik pred koncem letošnjega odbojarskega prvenstva poskrbeli igralci Jesenic. V nedeljo dopoldan so na igrišču Branika iz Hoče premagali istoimensko moštvo s 3:2 (4:15, 3:15, 15:13, 15:13, 15:11). Pred okrog 100 gledalci je tekmo sodil Verglez iz Maribora.

JESENICE: Prešeren, Bajt, Bogataj, Kavčič, Potočnik, Eržen in Dolinar.

BRANIK: Pramec I, Pramec II, Sotlar, Zidar, Novak, Bezjak in Mlakar.

Naši odbojkarji so odpotovali v Maribor zelo dobro pripravljeni. V prvih dveh setih se nikakor niso mogli »ujeti«. Ko je bila pred vrati že katastrofa, so zaigrali proti pričakovanju in v nadaljevanju igrali kot prerogjeni.

Odlična igra naših je igralce Branika popolnoma zmedla. Po dveh dobljenih setih so popolnoma popustili, kar jih je stalo dragoceno zmago.

Zmaga Jeseničanov je še toliko bolj razveseljiva, saj so letos iz Maribora prinesli kar štiri točke. Vsak športnik, ki pozna igrišče in publiko v Mariboru, ve, da je v takem okolju težko zmagati.

V nedeljo je na sporedu primorsko-gorenjski derbi. Na igrišču se bosta srečali ekipi Kanala in Jesenic. Srečanje bo vsekakor eno najbolj zanimivih. Igralci Kanala so že od nekdanj zelo trd oreh za Jeseničane. Rahlo prednost ima domača vrsta, zato lahko upamo, da bosta ob pomoči domačih navijačev ostali na Jesenicah obe točki.

P. K.

Uporaba mazuta tudi v šamotarni

nadaljevanje s 3. strani
gline in prevoz do gnetilnih strojev uporabljajo avtomatske lopate, ki so pritrjene na viličarjih ter jih lahko odvzemajo in na njihovo mesto namestijo dvigalne ročice. Imajo vakuumске stiskalnice z avtomatskimi rezalnimi mizami. Zaposlen je le en delavec, ki regulira stikala. Za odvažanje uporabljajo električno karo, s katero opeko pripeljejo v sušilni prostor, nato pa do vozičkov pred tunelsko pečjo. Delovni prostori so zelo veliki, tako da imajo delavci dovolj prostora za gibanje. Tudi odpadkov, smeti in druge šare ni v delovnih prostorih, tako da je varnost na delovnih mestih zagotovljena.

Ob ogledu peči sta naša sodelavca lahko prišla do naslednjih zaključkov:

— temperatura v ogrevalnem prostoru je poljubno nastavljiva in v prečnem presegu lahko dosežejo enakomerno temperaturo;

— čiščenje in vzdrževanje visečih gorilnikov je zelo enostavno, tako da se gorilniki

ne zamašijo;

— elastičnost sistema pri kurjenju je velika ter z ozirom na kvaliteto opeke in zmogljivost gorilnikov temperaturo lahko poljubno dvigajo in zato ni treba, da bi opeko lokalno pregrevali;

— ker so pri šamotnih pečeh potrebne večje temperature, lahko sklepamo, da je predelava kurjave na mazut uspešna. S predgrevanjem zraka bi lahko omogočili dovolj visoke temperature, zgorovalni jašek pa daje ob gorilnikih enakomerno razporejene temperature vrednosti po preseku peči;

— predelava našh krožnih peči in 80-tonske peči z namenom, da bi uporabljali mazut, kakor je predlagal inž. Kunc, ne bi bila prevelika;

— tudi izvedba, ki jo je predlagala firma Custodis, je za našo šamotarno sprejemljiva.

Ob njihovem obisku je inž. Kunc pri firmi Custodis na Dunaju potrdil posamezne detaile za predelavo in spremembe, ki so nastale do ta-

kratne ponudbe. Gorilniki pri komornih pečeh ne bodo prevozni, ampak prenosni, razlogi pa so naslednji:

1. Prenosni gorilniki omogočajo kurjenje poljubnega števila komor v celoti ali delno — torej mnogo bolj elastičen sistem kurjenja.

2. Iste gorilnike lahko uporabljajo pri 80-tonske šamotni peči, ali pa pri sušilni peči — torej je potrebna manjša rezerva.

3. Potrebna sta le dva visokotlačna ventilatorja za komorno peč. Oba sta fiksna tako kot pri 80-tonske šamotni peči in je zato mogoča medsebojna zamenjava. Seveda pa ima ta izvedba tudi slabe strani, ki pa ne odtehtajo prednosti. Največja pomanjkljivost je v tem, da je potrebno veliko število priključkov za zrak.

Upamo, da bo z novim letom oziroma v prvem četrtletju prihodnjega leta tudi šamotarna uporabljala ekonomičnejše gorivo mazut in s tem znižala proizvodne stroške in izboljšala kvaliteto izdelkov. —aR

Železarski globus

ARGENTINA — V tej južnoameriški državi bodo s pomočjo družbe »General Refractories« iz ZDA zgradili prvo tovarno za proizvodnjo bazičnega ognjevzdržnega materiala, ki ga uporablja železarska industrija. V ta namen bodo porabili 2 milijona dolarjev investicijskih sredstev.

Gledališče

NEDELJA, 23. oktobra, ob 15. uri: Držić — Rupel: BOTHER ANDRAŽ. Komedia v treh dejanjih. Izven.

ČETRTEK, 27. oktobra, ob 19.30 uri: Držić — Rupel: BOTHER ANDRAŽ. ZA ABONMA ČETRTEK. Izven.

Vremenska hišica na Jesenicah

Pred paviljonom trogvskega podjetja »Zarja« stoji že nekaj časa lična vremenska hišica, ki jo je dalo postaviti Turistično društvo Jesenice. Gradbeno podjetje Sava, ki je izvedlo gradbeno dela, je napeljalo v hišico tudi električni tok, tako da so pred kratkim lahko montirali v hišico potrebne instrumente, ki jih je nabavilo društvo že lani. Instrumenti že kažejo vreme, večina Jeseni-

čanov pa se na pisanje kazalcev ne razume, zato bodo namestili na hišico še potrebna pojasnila in označili nadmorsko višino Jesenic. Ker ima hišica dva panoja, bi bi-

lo primerno, da bi ju izkoristilo kako podjetje za reklamo in plačevalo Turističnemu društvu, ki se bori s finančnimi težavami, primer- no mesečno odškodnino.

»ZELEZAR« — GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ZELEZARNE JESENICE — Ureja redakcijski odbor — Glavni in odgovorni urednik Remigij Noč — Rokopisov in fotografij ne vračamo — Naslov: Uredništvo Železarja, Železarna Jesenice. Telefon int. 758 in 394 — Tisk ČP »Gorenjski tisk«

NOGOMET

ZAGORJE : JESENICE 3:1

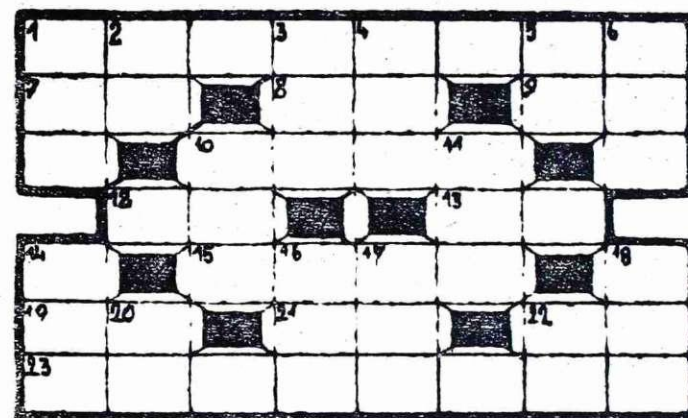
Tudi preteklo nedeljo so naši nogometaši odigrali prvenstveno nogometno tekmo v okviru zahodne conske nogometne lige. Gostovali so v Zagorju in tekmo izgubili z rezultatom 3:1 (1:0). Gol za Jeseničane je dosegel Muja- gić. Napadalci obeh enajsteric so bili zelo neučinkoviti in niso izkoristili številnih priložnosti za zadetek. Naši nogometaši niso imeli športne sreče, saj je eden izmed njih dosegel celo avtogol.

V nedeljo odpotujejo nogometaši Jesenic v Koper, kjer se bodo srečali z isto-

imenskim moštvom. Tudi ▼ Kopru jih čaka težka naloga in potruditi se bodo morali, da bo rezultat čim bolj ugoden. Naslednji nasprotnik je enajsterica Kamnika, ki jo poznamo že iz lanskega tekmo- vanja. V Kamniku so naši nogometaši lani zmagali s 3:2, na domačem igrišču pa so igrali neodločeno 2:2. Ker je vsaka točka našim nogometa- šem zelo dragocena, saj so v spodnjem delu lestvice, bo- do morali zaigrati zelo dobro, če bodo hoteli osvojiti obe točki.

— or

Zlogovna križanka

Vod.: 1. delovna enota naše železarne, 7. odjemalec toka pri trolejbusu, 8. peščeni plazovi, melišča, 9. cunje, krpe, 10. okrasek v orientalskem slogu, 12. bicikel, 13. dvanajsti del leta, 15. nekdanje ime za Beocijo, 19. skupina ptic, 21. tovarna čevljev v Trzinu, 22. ime filmske zvezde nemega filma Nielsenove, 23. izguba državljskih pravic.

Navp.: 1. taktomer, 2. ve-

lika dvorana, 3. nakana, na- klep, 4. francoski skladatelj (Copelia), 5. letovišče na francoski rivieri, 6. največje пристanišče v južnoafriški republiki, 10. južna rastlina iz družine lilij, 11. brušen drag kamen z reliefom, 14. pred leti umrli jugoslovanski politik (Moša), 16. veliko glasbeno delo, 17. nikoli, 18. kolodvor, 20. jezero v Etiopi- ji, 22. ljubkovalno moško ime.

»Francelj ali ti nisem rekla, da nikar ne pelji po cesti na Blejsko Dobravo«